DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 17. SZÁM. 1930. JANUÁR 22. SZERDA.

12 FILLÉR

A szuverénitás

Minden elfogulatlan embernek el kell ismerni, hogy Bethlen Hágában, ahová a magyar üggyel kacsolatosan az egész világ figyelme koncentrálódott az utóbbi két hétben, ugy viselkedett,amint egy öncélu nemzethez méltó volt. Elment a világ békéje kedvéért az engedékenység legvégső határáig, de egy jottányit se engedett azokból a jogokból, amelyeket Trianon biztositott ennek a nemzetnek.

Már egy alkalommal rámutattunk ezeken a hasábokon, hogy a magyar miniszterelnök hatalmas harcának milyen megbecsülhetetlen támasza volt az a gyönyörü formákban megnyilatkozott érzelmi egység, amely a belpolitika áldáz küzdelmének éles fegyvereit félretéve, megértéssel és bátoritással kisérte Bethlen minden mozdulatát és ezzel dokumentálta a nagy világ előtt, hogy lehetnek közöttünk óriási elválasztó különbségek a belpolitikában, de amikor a nemzeti élet alapvető kérdéseiről van szó, a nemzeti lét gazdasági és morális problémáiról, egyek akarunk és tudunk lenni.

Hisszük, hogy legalább ezekben a vonatkozásokban ezt az impozáns nemzeti egységet nem fogja megzavarni a hágai egyezménynek egyetlenegy pontja sem.

Hiszen dőreség volna letagadni, jobb lenne, ha 1943 után sem fizetnénk egy fillért sem bármi néven nevezendő cimen, de egy megegyezésnek az az alapfeltétele, hogy egyik fél is enged a maga álláspontjából és a másik is. Olyan megegyezés nincs a világon, hogy csak az egyik félnek álláspontja érvényesül az egész vonalon.

A kérdés az, hogy azzal szemben, amit vállalunk, egyenértékü-e az, amit kapunk. Két elvitathatatlan tény döntő bizonyiték amellett, hogy a Hágában elvállalt áldozatkészség mellett az országnak nagy eredményt és nagy értéket jelent a hágai egyezmény.

Az első: visszanyertük teljes egészében pénzügyi szuverénitásunkat. Nem járunk idegen hatalmak járószalagján. Nem állunk sokszor és eddigelé legtöbbször velünk szemben ellenséges országok gyanakodása alatt. Függetlenek vagyunk minden vonatkozásban, ami az ország pénzügyi adminisztrációját és pénzügyi politikáját illeti. Visszaszereztük önállóságunkat, feloldoztuk kötelékeinket, amelyek alatt soha ez a nemzet a a fejlődés utjára nem térhetett volna. Eddig ugy kellett gazdálkodnunk, ahogy a nem mindig legjobb indulatu államok előirták, ma ugy rendezzük be gazdasági ügyeinket a vállalt kötelezettségek pontos teljesitése mellett, ahogy

Magyarország megszabadul minden zálogjogtól és a jóvátételi bizottságtól

Hivatalos jelentés elmondja a hágai egyezmény részleteit. — A nagyhatalmak 87 milliót adnak az optánsigények kielégitéséhez.

Hága, január 21. A magyar kérdés rendezésére vonatkozóan a következő hiteles jelentést közölhetjük:

A szerződés egy általános egyezményt és négy függeléket tartalmaz.

Az általános egyezményben az utódállamok és Magyarország kormányai kijelentik, hogy a kiengesztelődés és a béke szellemében óhajtják rendezni a vegyes döntőbiróságok előtt folyó agrárpöröket,

azonban érintetlenül fenntartják jogi álláspontjukat.

Az első függelék kimondja, hogy a folyamatban levő és ezentul meginduló agrárpörökben az „agráralap" elnevezéssel létesitett közös alapból fogják kielégiteni a lehetőség mértékéig az igényeket. Ez az agráralap jogi személyiséggel és pénzügyi autonómiával bir.

A vegyes döntőbiróságok állapitják meg, hogy kinek van igénye az alapból való kártalanitásra.

A vegyes döntőbiróságok az itéleteket nem az illető érdekelt állam ellen hozzák, hanem az alap ellen. A fizetésekért egyedül az alap lesz felelős. A vegyes döntőbiróságokat két taggal kiegészitik; ezeket a hágai állandó nemzetközi biróság jelöli ki a semleges államok polgárai köréből. A jövőben a vegyes döntőbiróságoknak az illetékességre vagy az ügy érdemére vonatkozó döntései — amennyiben nem agrárpörökre vonatkoznak, —

megfelebbezhetők a hágai állandó nemzetközi birósághoz.

A vegyes döntőbiróságok müködését hat hónapra fölfüggesztik. (Ez utóbbi rendelkezésnek az a célja, hogy időközben egyezséggel intézhessék el, ha lehet, a folyamatban levő pöröket.)

A második függelék az agráralap megteremtéséről és müködéséről rendelkezik. Az alap 240 millió aranykoronát tartalmaz.

Ennek az összegnek megállapitásánál azokat az adatokat vették alapul, amelyeket a magyar kormánynak a hágai értekezlet elé terjesztett emlékirata foglal magában. Ha az utódállamok a kisajátitott területek egyrészét a tulajdonosoknak visszaadnák, illetve azokkal megegyeznének,, akkor

a kártalanitásra szánt alap a megegyezések arányában csökkenni fog. Az alap 4 százalékos kötvényeket bocsát ki.

Az alap létesitésére a következő annuitások állanak rendelkezésre:

1. Csehország, Jugoszlávia és Románia a „külön-követelések" cimen kapott összegekből 1944-től kezdve évente 6.100.000 aranykoronát fizet be.

2. *Franciaország, Nagybritannia, Olaszország, Portugália, Japán és Belgium* átengedik az alap javára azokat az összegeket, amelyek 1931 és 1943 között a magyar jóvátételi fizetésekből nekik járna.

3. *Nagybritannia, Franciaország és Olaszország 1933 és 1943 között évente 3.600.000 aranykoronát fizet be;* ebből 40 százalék esik Franciaországra, 40 százalék Olaszországra és 20 százalék Nagybritanniára. Ezenkivül ugyanezek az államok 1944-től 1966-ig évente 2.280.000 aranykoronát fizetnek be ugyanebben az arányban.

Az alapot négytagu különbizottság igazgatja. Ebbe egy tagot nevez ki a magyar kormány, három tagot pedig a Népszövetség pénzügyi bizottsága, vagy pedig a három nagyhatalom (Franciaország, Anglia, Olaszország) által megjelölt valamely más szervezet.

Az igazgatóbizottság pénzügyi albizottságot nevez ki. Ennek lesz a feladata, hogy megállapitsa azokat a módozatokat, amelyek mellett a lehetőség legnagyobb mértékéig és a lehető legkedvezőbb feltételek mellett *kommercializálhatják* az alap által kibocsátandó kötvényeket. (Ez az albizottság fog február 5 én Párisban — Magyarország részvételével — ülésezni.)

Ha az egyezmény értelmezése vagy alkalmazása körül nézeteltérés merülne fel, a kérdést döntés céljából az igazgatóbizottság által közös egyetértéssel választott döntőbiró elé, vagy pedig közös egyetértés hiányában az állandó nemzetközi biróság elnöke elé bocsátják.

A hágai értekezlet elnöke Franciaország, Nagybritannia, Olaszország és Magyarország kormányainak megkérdezése után négytagu szervező bizottságot nevez ki. Ennek az albizottságnak lesz a feladata, hogy az alap megalakitásá-

mi akarjuk és ahogy a magunk érdekében a legjobbnak látjuk.

Hogy mit jelent ez, talán felesleges élesebben megvilágitani. A sokat szenvedett és erősen sujtott nemzet öncéluvá lett, ura lett a saját akaratának és nemzeti törekvéseinek.

A másik nagy eredmény teljesen egyenrangu és értékelésében egy csöppel sem kisebb eredmény: megbontottuk odakünn Hágában a kisantanttal rokonszenvező és edigelé a kisantantnak minden törekvéseit ab invizi hüségesen istápoló nagyhatalmak érzelmi egységének szinte még a közelmultban áttörhetetlennek látszó frontját. Olaszország nyiltan mellénk állt, Nagybritannia olyan meleg szimpátiával kisérte a magyar delegációnak emberfölötti harcát az igazságért és a maga hatalmas szavával támogatta nem is egyszer a magyar álláspontot, sőt maga Franciaország, a kisantant főpatronusa sem tudott elzárkózni a magyar igazság vitathatatlan erkölcsi szempontjai elől és voltak pillanatok, amikor Olaszország, Anglia és Franciaország együttes erővel a Csonkaország mellé állott és izoláltan maradt az eddigelé annyira dédelgetett kisantant és a trio feje: Románia.

Nagy érték ez. Ma csak a gazdasági kérdésekben állottak mellénk a világ urai, de jöhet idő és ennek eljövetelét ezekben az időkben olyan gyönyörüen megnyilatkozó nemzeti egység biztositathatja leginkább, amikor a revizió kérdésében is mellénk fognak állani.

Az igazság nem parcellázható. Az egységes és oszthatatlan. Ennek az egységes és oszthatlan magyar igazságnak szereztünk barátokat Hágában, ha fel tudunk emelkedni a nemzeti egység magasabb kötelességeihez, el fog jönni, el kell jönnie a magyar igazságnak, teljes győzelmének is.

A világ urai már kezdenek tisztábban látni, Bethlen vitathatlan érdeme, hogy olyan erőforrásokat nyitott meg odakünn Hágában, a magyar igazság tökéletes győzelmének kivivása érdekében, amelyek értékben felbecsülhetetlenek.

ra és müködésére vonatkozó részletes szabályzatot kidolgozza.

A harmadik függelék az ugynevezett „B"-alapra vonatkozik. Ez az alap Magyarországot nem érinti.

A „B"-alapnak rendeltetése, hogy kielégithessék azokat a követeléseket, amelyeket magyar állampolgárok nem az agrárperekből kifolyóan támasztanak a trianoni szerződés 63., 191. és 250. szakaszainak alkalmazásával kapcsolatban az utódállamok ellen. Ez az alap 100 millió aranykoronát foglal magában. Az alapot a nagyhatalmak létesitik, azzal a célzattal, hogy támogassák az utódállamokat a megitélt vagy megitélendő követelések kielégitésében. (A két alap között a különbség az, hogy azagrárralap csupán 240 millió aranykorona erejéig ad kielégitést, mig a „B"-alap teljes mértékü kielégitést nyujt. Ha a „B"-alapból nem futja, akkor a különbözetet az elmaradztalt államok fizetik.)

A negyedik függelék azoknak a terheknek teljes és végleges megváltásáról rendelkezik, amelyek Magyarországot a békeszerződés alapján keletkezett kötelezettségek ből kifolyóan terhelik. Magyarország ezen a cimen 1944-től 1966-ig évente 13.5 millió aranykoronát fizet. 1943-ig Magyarország kizáróan azokat az összegeket fizeti, amelyeket 1924-ben állapitott meg a jóvátételi bizottság Magyarország terhére.

A békeszerződésből folyó általános zálogjog megszünik. Az 1944-től terjedő fizetések tekintetében Magyarország nem ad zálogjogot, csupán az a kötelezettsége áll fen, hogy amennyiben az annuitásokat nem fizeti esedékességükkor, akkor a hitelezők kivánságára saját választása szerint megfelelő biztositékot köteles nyujtani. (Ez a rendezés kedvezőbb, mint a német jóvátétel rendezésében foglalt hasonló rendelkezés.)

A jóvátételi bizottság és Magyarország közötti viszony megszünik. Azt a hatáskört és azokat a jogokat, amelyek a jóvátételi bizottságot megilletik, a jövőben a szükség mértékéig a létesitendő nemzetközi bankra ruházzák át. Ennek az átruházásnak módozatait és időpontját albizottság állapitja meg, amelyben a magyar kormány részéről két, a jóvátételi bizottság részéről négy és a nemzetközi bank részéről egy megbizott foglal helyet.

A Magyarországot ellenőrző bizottság — a népszövetségi tanács jóváhagyásának fenntartása mellett — a jelen egyezmény hatálybalépésétől kezdve többé nem müködik.

Ha a jelen egyezmény értelmezéséből és alkalmazásából bárminő ellentét támad a szerződő felek között, a két kérdést végleges döntés céljából az elé a biróság elé terjesztik, amelynek létesitését az 1930 január havában Németországgal kötött hágai egyezmény irja elő, de ebben a biróságban az ilyen viták elbirálásánál a Németország által kinevezett tag helyébe a Magyarország által kinevezett tag lép.

A 4. függelékben megállapitott fizetések ellenében Magyarország felszabadul a békeszerződésből folyó, vagy a békeszerződés alapján keletkezett minden egyéb kötelezettsége alól.

Az egyezmény az egyes államokra nézve akkor lép hatályba, amikor a ratifikálásra vonatkozó okmányt Párisban letétbe helyezik.

Papp Géza báró visszaérkezett Hágából.

Budapest, jan. 21. A hágai tárgyalásokon résztvett magyar szakértők közül elsőnek Papp Géza báró felsőházi tag érkezett meg ma délben Budapestre. Papp Géza báró, mint az agrárkérdések egyik alapos ismerője ment ki Hágába, hogy a magyar delegátusoknak az agárperekkel kapcsolatos kérdésekben rendelkezésére álljon és bizonyos részletkérdésekről is felvilágositásokat adhasson.

Vasárnap délelőtt utazott el Hágából Papp Géza báró, aki ma délben megérkezése után igy nyilatkozott:

— Semmiféle érdemleges nyilatkozatot nem tehetek, egyetlen egy ember van, aki hivatott a hágai tárgyalásokról nyilatkozni és ez Bethlen István gróf miniszterelnök. Az ő kezébe futottak össze a magyar kérdés összes szálai és mondhatom, hogy emberfölötti volt az munka, amelyet Bethlen István gróf heteken át Hágában végzett. Csodálatos, hogy bár a miniszterelnök éjjel-nappal permanenciában volt és a legutóbbi napokban alig aludt valamit, egyáltalán nem látszott meg rajta a fáradtság nyoma. Kitünő fizikuma kibirta ezt a kimondhatatlanul nagy és idegfeszitő munkát, mint talán senki másé. Nyugodtan szivta a cigarettáit, egyiket a másik után és a legnehezebb kérdésekre, mint a fénysugár, rávilágitott megállapitásaival. Az ő igazán csodálatos munkásságának köszönhetjük azt, amit elértünk: köszönhetjük, hogy a magyarügyet nemcsak ismerték, hanem a szimpátia a magyar ügy és Magyarország iránt megerősödött.

— Az egész tárgyalás alatt a miniszterelnök irányitott a magyar üggyel kapcsolatos minden tanácskozást. A külügyminiszter, a pénzügyminiszter és Korányi báró mind Bethlen István utmutatása és irányitása mellett végezték a munkájukat. A szakértői bizottságok tárgyalásai különböző termekben folytak.

Amig a miniszterelnök a delegátusok egyik csoportjával az egyik teremben tárgyalt, ugyanakkor más termekben a többi magyar szakértő az összehivó hatalmak és a kisantant államok delegátusaivagy szakértőivel tanácskozott. — Akárhányszor megesett, hogy a miniszterelnököt tárgyalásai közben felkereste a többi delegátus és utasitásért, irányitásért hozzá fordult és a miniszterelnöknek mindig volt ideje arra, hogy a maga tárgyalásai mellett ezeket az utasitásokat megadhassa és észrevételeit megtegye, annyira ismerte az összes részletkérdéseket és uralkodott az egész tárgyalási anyagon.

— Annyit mondhatok — fejezte be Papp Géza nyilatkozatát, hogy a legnagyobb bámulatot keltette a miniszterelnök ez a hihetetlenül nagy munkabirása és erélye, amely mindnyájunk megelégedésére meghozza a sikert.

Bethlen és Snowden.

London, jan. 21. Snovden, aki Press Association tudósitója előtt a tárgyalások alkalmával történt megállapodásokról szólva emlitést tett a magyar miniszterelnökkel folytatott beszélgetéséről is. Ennek során — Bethlen kijelentette, hogy nem kapható arra, hogy olyan terhek vállalására kényszeritsék, melyekről azt hiszi, hogy tulhaladja az ország teherbiró képességét. Bethlen István miniszterelnök nagyrabecsülését fejezte ki Snowdennek rokonszenvéért és támogatásáért.

— Egyébként — mondotta Snovden — a keleti jóvátételi kérdésben mint közvetitő jártam el a felek között. Nyugodtan állithatom, hogy tettem bizonyos szolgálatot ebben a kérdésben. — A konferencia végeztével mindenki köszönetét fejezte ki.

Bethlen beszámol a hágai tárgyalásokról a Háznak.

Budapest, jan. 2. A képviselőházat tudvalévően bizonytalan időre napolták el. Bethlen miniszterelnök olyan kijelentést tett, hogy amint a hágai tárgyalások befejeződtek, megtörténik az intézkedés a képviseláz összehivására.

A miniszterelnök már elutazott ugyan Hágából, de néhány napig pihen és valószinüleg szombaton, vagy vasárnap érkezik Budapestre. Ekkor nyomban megtörténik az intézkedés a Ház összehivására és valószinüleg már **kedden össze is ülnek a képviselők.**

Az egységespárt vezetősége köréből arról értesülünk hogy ebben az esetben szerdára vagy csütörtökre összehivják a külügyi bizottságot is. — A miniszterelnök a Ház legelső ülésén fogja részletesen ismertetni a hágai tárgyalások eredményét, kiterjeszkedik a megegyezés minden részletére.

Az angol sajtó Bethlenről.

London, jan. 21. Az angol sajtó egyhangu megkönnyebbüléssel vesz tudomásul, hogy a magyar jóvátétel körüli megegyezéssel sikerült lezárni a háboru pénzügyi és gzadasági likvidálásának nagyfontosságu fejezetét. A lapok közlik a Magyarország és a kisantant között létrejött egyesség részleteit és kiemelik gróf Bethlen István miniszterelnöknek a tárgyalás folyamán tanusitott törhetetlen kitartását és bámulatos munkabirását, amely lehetővé tette, hogy utoljára huszonöt óráig tárgyaljon megszakitás nélkül.

Pénzügyi körök igen fontosnak tartják, hogy Magyarország visszanyerte korlátlan pénzügyi szuverénitását és egyszersmind megszabadult a jóvátételek rendezetlenségének nyomasztó bizonytalanságától. — A Finicial News vezércikke külön kiemeli annak fontosságát, hogy a nagyhatalmak megigérték támogatásukat a világpiacokon a jövőben kibocsátandó magyar kölcsönök számára.

A Times vezércikke biztató előjelnek tekinti, hogy a londoni konferencia megnyitásának előestéjén sikerült megoldani a jóvátételi kérdéseket. El lehet mondani — irji a lap, — hogy most már — az összes problémákat egy tollvonással megoldották. A Young-terv, akár csak egykor a Dawes-terv, számos fontosabb vonatkozásaiban kisérletnek tekintendő, amely azonban remélhetőleg éppen olyan sikeresnek bizonyul, mint elődje.

A Financial News szerint éppen a tizenkettedik órában sikerült az elintézés és igy megmentették Németországot történetének legsulyosabb pénzügyi válságától, amelyet a konferencia sikertelensége által kiváltott peszimizmushullám még sulyosbitott volna.

A Daily Herald emlékeztet arra, hogy a megoldatlan jóvátételi kérdés lappangott annakidején a „Ruhr-kaland" hátterében. A lap megállapitja, hogy most már semmi sem állhat utjában annak hogy az összes francia csapatokat kivonják a német területről.

A Daily Telegraph szerint az egyezmény aláirása a történelem legfontosabb eseménye a békekötés óta.

A Reuter-iroda jelentése szerint Anglia az egyik magyar kártérítési alaphoz 1933-tól 1943-ig 30.000 fonttal, 1944-től 1966-ig 18.000 fonttal, a második kártérítési alaphoz pedig évi 25.000 fonttal járul hozzá.

Maniu a hágai egyezményről.

Bukarest, jan 21. A kamara mai ülésén Maniu miniszterelnök a hágai konferenciáról a többek között ezeket mondotta: A Young terv elfogadásával megalkották a háboru utáni Európa teljes függetlenségi és pénzügyi talpraállitásának lehetőségét. Ennek a nemzetközi fontosságu aktusnak következményeit ma még teljesen meg sem tudjuk itélni.

HORTOBÁGYI JUHTURÓ
Mindenütt kapható! Termeli:
Orsz. MTK Mgy.
Tejszövetkezeti Központ
Budapest, I., Horthy Miklós-út 122-124.

Modern rádiók, csillárok
varrógépek, kerékpárok, gramofonok a legnagyobb választékban, legolcsóbb árban
6, 12, 18 havi részletre
Katz Andor cégnél
Piac ucca 83. (Király ucca sarok.) Telefon 7-78.

Füszer- és csemegekereskedők!
Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ helyi lerakata Burgondia-utca 10. elsőrendü **vastörözött teavajat** és kiváló minőségü sajtjait nagybani **áron szállitja.**

Az osztrák kancellár ünnepélyes fogadtatás.

Linz, január 21. A Hágából hazatérő Schober, szövetségi kancellárt egész Felsőausztriában, ahol csak a vonat megállt, ünepélyesen fogadták és üdvözölték.

Bécs, január 21. A virágokkal feldiszitett nyugati pályavardvaron a Hágából visszaérkező szövetségi kancellárt impozáns ünnepélyességgel fogadták.

„Olaszország támogatásával Magyarország megnagyobbodott presztizzsel került ki."

Róma, január 21. Az olasz sajtó elégtétellel regisztrálja a magyar kérdésben létrejött hágai megegyezést. A Messagero szerint nehéz volt legyőzni a kisantant rosszaindulatu magatartását. Bethlen István gróf, miniszterelnök, aki szilárdan védelmezte a magyar érdekeket, mindenhol nagy megértést és jóindulatot vivott ki és a végső siker ennek köszönhető.

Egy másik lap megállapitja, hogy Magyarországot végre elismerték Hágában annak, aminek kell, szuverén államnak, az erkölcsi és politikai egyenlőség tökéletes feltételeivel. Olaszország támogatásával Magyarország méltósága is megnagyobbodott presztizzsel került ki nehéz helyzetéből, melyben megaláztatást szenvedett. A magyaroknak sikerült megmenteni a döntőbiróság elvét, amely ellen a kisantant elkeseredetten harcolt.

A Popolo D' Róma szerint a kisantant nagyon élesen támadott, de végül is érvényesült a békülékenység szelleme.

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenfajta cipőben és árban.

Egyedü' az ár... detése sem je... is azt ez esetben elhagytam. o

Onnek meg kell győződnie jó minőségeimről, hogy felismerje jutányos áraimat.

Trnka Teofilt a vizsgálóbiró letartóztatta

300.000 pengő értékü termény rejtélyes eltünése.

A Trnka-malom hetek óta huzódó válságának ügyében tegnap szenzációs fordulat állott be.

Trnka Teofilt, a malom tulajdonosát Preineszberger Jenő központi vizsgálóbiró letartóztatta.

A hatóság egyelőre a nyomozás érdekében idevonatkozólag a letartóztatás körülményeiről nem ad bővebb felvilágositást, amit az előzményekből és az ujabb napok eseményeiből meg lehet állapitani, az a következő:

A Trnka - malom bukásának ügye — mint arról annakidején hirt adtunk — néhány héttel ezdőtt pattant ki. Több gazda váratlanul hamarább kérte ki a malomban tárolt buzáját, a malom azonban kötelezettségének nem tudott megfelelni és a kért buzamennyiséget nem tudta kiszolgáltatni. Ennek az eljárásnak természetesen hamarosan hire ment a malommal érdekeltségben lévő többi gazdáknál, akik most már tömegesen rohanták meg a malom igazgatóságát, amely most éppenséggel képtelen volt az igényeket kielégiteni. **A károsult gazdák ezután megtették a bünvádi feljelentést a malom tulajdonosa ellen.**

A bünvádi eljárással párhuzamban megindult a kényszeregyezségi eljárás is. A közel 300 károsult értekezletre jött össze, amelyen képviseletükkel dr Csáthy Dezső ügyvédet bizták meg. — A Trnka-család a legnagyobb jóindulatot tanusitotta a hitelezőkkel szemben: a család összes tagjai kijelentették, hogy hajlandók a malmot az értékesitési eljárás során a hitelezők kielégitésére áruba bocsájtani. A kényszeregyezségi eljárás tehát ment a maga utján.

Mindjárt az eset kipattanása után a malom tulajdonosa:

Trnka Teofil megrongált idegeire való tekintettel bevonult a budapesti Schvartzer-féle elme-gyógyintézetbe.

Ettől az időtől kezdve Trnka Teofilről semmit sem lehetett tudni. A debreceni központi vizsgálóbiróságon már napok óta egész napon át szakadatlanul folytak a kihallgatások. Felvonultak a nagy ügy főszereplői, kihallgatták a sértetteket. — Most már megállapitást nyert, hogy

összesen 389 egyént ért kár a malom bukásából kifolyólag és az eltünt buza értéke 300.000 pengőre tehető.

A kihallgatások szenzációs fejleménnyel fejeződtek be. Tegnap délre **Preineszberger** Jenő tanácselnök, központi vizsgálóbiró maga elé citálta Trnka Teofilt, aki nem tudni, hogyan került ki az elmegyógyintézetből, és ismételten részletesen kihallgatta. Majd elbocsájtotta, azzal a kötelezettséggel, hogy estére ujra jelenjen meg. — Ennek a kötelezettségnek Trnka Teofil eleget is tett. Este hét óra tájban kocsiján a törvényszék elé hajtatott és besietett a vizsgálóbiróság helyiségébe. A kocsi körülbelől egy fél óráig várt, **akkor kijött a jegyzőkönyvvezető és utasitotta a kocsist, hogy egyelőre ne várja gazdáját, menjen haza.** — Ennek az utasitásnak a magyarázata az volt, hogy

Preineszberger vizsgálóbiró este fél 8 órakor Trnka Teofil előtt kihirdette az előzetes letartóztatásáról szóló végzést.

A végzés ellen Trnka Teofil felfolyamodást jelentett be.

Hogy tulajdonképen milyen stádiumban áll a bünügy, arról csak nagyon keveset sikerült megtudnunk. A bünper alapját állitólag az képezi, hogy

a 300.000 pengő értékü termény egyszerüen eltünt. Errevonatkozólag a nyomozás és a vizsgálat azt állapitotta meg, hogy Trnka ezt a buza menynyiséget a Közraktárnál elzálogositotta. A Közraktár a buzát közjegyző közbenjöttével elárvereztette, a buza tehát eltünt és eltünt a lombard kölcsönért kapott pénz is.

Mindenesetre a folyamatban lévő kényszeregyességi eljárás sikere a vizsgálat eredményétől függ. Ez lesz az a mikroszkóp, amelyen keresztül a hitelezők végre megállapithatják, hogy hova tünt el a hatalmas mennyiségü termény. — Mint értesülünk a sértettek Trnka Teofil letartóztatásának hirére ismét értekezletet fognak összehivni, melyen határoznak majd a legközelebbi teendők felől.

Siránkozik a cseh sajtó

„Magyarország meg lehet elégedve a hágai eredménnyel". — „Nincs már meg a meleg viszony a nagyhatalmak és a kisantant között."

Prága, január 21. A Lidove Listy megállapitja, hogy Magyarország meg lehet elégedve a hágai eredménnyel, mert elérte azt, amit Hágában el lehetett érni. Az eredmény nemcsak Magyarország, mint állam, számára mutatkozik, hanem polgárai, az optánsok számára is. A további párisi tárgyalásoktól sok függ még és ezért Csehszlovákiának továbbra is résen kell lennie, annyival is inkább, minthogy **nyilvánvalóvá lett, hogy a magyarok számitanak Olaszország és Anglia támogatására.** Végeredményben a lap ugy látja, hogy Csehszlovákia külföldi prezstizse erősen csorbát szenvedett; meglátszott ez azon, ahogy az egyes hatalmak képviselői — például Snowden — Csehszlovákiával eljártak.

A Narodny Politika „Hága szomoru mérlege" cimü cikkében kiszámitja, hogy **Csehszlovákia évenként többet fog fizetni, mint a legyőzött államok.** Nem szabad elfelejteni, miszerint Csehszlovákia fizetési kötelezettségét aranymárkában állapitották meg, mig a legyőzött államok aranyfrankban fizetnek.

A számszerü mérlegnél sokkal szomorubb a presztizs mérlege. Elsősorban, mert nem sikerült megváltoztatni azt, hogy Csehszlovákia felszabaditási illeték cimén fizessen és igy a cseh köztársaság az egyetlen, amely ennek a megszégyenitő megállapitásnak a bélyegével távozik Hágából.

A Venkov azt irja, hogy Csehszlovákia valamivel jobb sorsot várt volna, mint amilyet számára Hágában kiszabtak. Általában megállapitható, hogy nincs már meg az a meleg viszony a nagyhatalmak és a kisantant között, amely a háboru idején érezhető volt.

A SUSAKI TEMPLOMBAN AGYONLŐTTE MAGÁT EGY TENGERÉSZKAPITÁNY FELESÉGE.

Belgrád, jan. 21. A susaki Tersattotemplomban, a Ferenciek kegytemplomában, tegnap öngyilkossági kisérlet történt. A templom állandóan tele van zarándokokkal s tegnap délelőtt is zsúfolva volt, midőn Szent Antal oltárképe előtt **egy fiumei fiatal asszony revolvert vett elő a retiküljéből és kétszer egymásután magába lőtt.**

Életveszélyes állapotban kórházba vitték Egy állásnélküli hajóskapitány felesége, aki anyagi gondok miatt akart öngyilkos lenni. A templom meggyalázása a környékbeli vallásos lakosság között nagy izgalmat keltett. A Ferencrendi barátok bezárták a templomot és a kegyhely az új felszentelésig zárva marad.

Briand és Tardieu távoznak a hágai konferencia záróüléséről.

A PALESZTINIAI KIKÜLDÖTT VASS MINISZTERNÉL.

Budapest, január 21. Vass József miniszterelnök helyettes, hosszabb külön kihallgatáson fogadta ma dr. J. Wilenskyt, a palesztiniai zsidó ügynökség delegátusát, aki most érkezett vissza a Szentföldről. Dr. Wilensky beszámolt a zsidó ügynökség feladatáról és központi szervezetének a Keren Hajeszod működéséről, valamint a telepités terén Palesztiniában elért eredményekről, melyet az egész világ zsidóinak áldozatkészsége tett lehetővé. Vass, helyettes miniszterelnök érdeklődéssel hallgatta a jelentést és hangoztatta, hogy magától értetődőnek tartja, hogy a zsidók is résztvettek abban a munkában, mely semmiképpen sem áll ellentétben a magyar zsidók ismert hazafiasságával. Egyben annak a reményének adott kifejezést, hogy a nagy áldozatok dacára, melyet a magyar zsidók általános jótékonycélra hoznak, támogatni fogják a **humanitásnak ezt a szent ügyét is.**

Tegnap délelőtt Debrecenben is tüntetésre készültek a munkanélküliek

A városháza elé akartak vonulni. — A rendőrség megakadályozta a tüntetést.

Kedden délelőtt Debrecenben is tüntetésre készültek a munkanélküliek és csupán a rendőrség gyors preventiv intézkedésének köszönhető, hogy a tüntetést csirájában elfojtották.

A munkanélküliek egy nagyobb csoportja, körülbelől 100—120 főnyi tömeg a Margit-fürdő épületben lévő Munkás-Otthonban gyülekezett. Itt gyültek össze a déli órákban és mikor a „Népszavá"-ban olvasták, hogy Budapesten hétfőn a munkanélküliek csoportja tüntetett, — több munkanélküli biztatására elhatározták, hogy ők is felvonulnak a Ferenc József utra a városháza elé, ahol tüntetni fognak, kenyeret és munkát követelve.

A munkanélküliek csoportba verődve, négyes sorokban el is indultak a Margit-fürdő épületéből és a tervük az volt, hogy a városháza elé vonulnak.

A közelben állomásozó rendőrök értesitették a központi ügyeletet, ahol azonnal intézkedtek és **a kerékpáros különitményt küldték a tüntetés elfojtására.** A kerékpáros rendőrök gyors iramban vonultak ki. — A tüntetők ekkor taktikát változtatva, **nem a városháza, hanem a Bethlen-utcán lévő hatósági munkaközvetitő épületébe vonultak és ott szintén kenyeret és munkát követeltek.**

A kerékpáros rendőrök ide is követték őket és **a tüntetőket oszlásra szólitották fel.** Majd Bársony rendőrfelügyelő is megjelent a helyszinen több polgári ruhás rendőrrel. A munkanélküliek nagyobb csoportja a rendőri intézkedésnek azonnal eleget tett és eltávoztak a munkaközvetitő hivatal helyiségéből és csendben, rendben hazamentek. Több munkanélküli azonban még továbbra is ott maradt, azonban csendben viselkedtek.

A közönség körében a tüntetéssel kapcsolatban rémhirek terjedtek el és sokan már arról is tudtak, hogy **a tüntetők és a rendőrök között véres összeütközésre került a sor,** mások meg azt hiresztelték, hogy a város több helyén, igy a vaggongyárban, a Kolóniában is tüntetésre készülnek.

Ezek a hirek azonban mind a felizgatott fantázia szüleményei voltak. A rendőrség ezt a kisebb jellegü tüntetést is csirájában elfojtotta és a jövőben is teljes készültséggel készen áll és mindennemü felvonulást és tüntetést csirájában megakadályoz és elfojt.

A Szülők Iskolája

Tegnap esti előadásán K. Nagy Sándor központi állami iskolai igazgató „A munka nevelő értékéről" tartott előadást.

A Szülők Iskolája tegnap este 6 órakor a városháza közgyülési termében — tekintélyes számu hallgatóság előtt — tartotta meg hetedik előadását. Előadó K. *Nagy* Sándor központi állami iskolai igazgató volt, ki a munka nevelő értékéről tartott előadásában a mindennapi reális életből vett példáinak felsorakoztatása mellett a maga nagy jelentőségében világította meg azon megdönthetetlen igazságot, mely szerint bizonyos életcélok szolgálatában állított akár testi, akár szellemi munkának végzése csodás nevelői hatást gyakorol az emberi egyedre s annak boldogulását a társadalomnak, a nemzetnek javára biztositja.

A komoly munkának hü képét maga a nagy természet adja, hol minden fü, fa, virág, élőlény a létfenntartás érdekében fejti ki a maga céltudatos munkáját, hogy végeredményében kifejezést adjon éppen a munka jegyében élni akarásának, létjogosultságának. Mennyivel kevésbé tudja az ember életideáljait megvalósitani, a család fenntartás, az utód nevelésének kérdését megoldani munka nélkül . . . ! Igy van ez a társadalomban is, hol egy óriási munkaközösségbe kapcsolódnak bele a különféle élethivatást betöltő emberi egyedeknek törekvő munkái, célkitüzései s ezen munkaközösség nehéz problémái közepette mindenkor érvényre jut az eredményesség szempontjából az egyéni akarat megnyilatkozása, mely a kötelességnek teljesitésén, a munka szeretetén és annak megbecsülésén, értékelésén alapszik.

Az emberi élet minden egyes mozzanata munka. A különféle szervezetnek életműködése szintén munkát igényel s ha ez biztositva van, ill'etve nincs külső káros behatások folytán akadályozva, ugy egy lélekben és testben egészséges egyénnek teszi lehetővé azt, hogy élethivatását céljainak megfelelően tölthesse be s akár testi, akár szellemi munkájával mint emberi társadalmának méltó tényezője szerepelhessen. Viszont a létfenntartással járó mindennapi élet munkája jótékony hatást gyakorol a szervezetre. Példák egész sorozatában világította meg azt a tényt, hogy a beosztás szerinti mértékletes, munkás élet hosszu életkort biztosit, mig a munkátlanság igen gyakran az életben szomoru következményeket von maga után. A tapasztalatok is azt igazolják, hogy a bünözésnek a tétlenség a szülőanyja, mig az erénynek a munka az édesatyja. A munkás, ki nem akar dolgozni, elhanyagolja magát, családját s legtöbb esetben, mint az alkoholnak rabja a bünözők táborát szaporitja. Ezzel szemben a dolgos és szorgalmas ember munkája után igazi boldogságát találja családi körében s büszke öntudattal, erős elhatározással törekszik komoly céljainak elérésére. A munkás ember egyaránt értékes szolgálatot tesz családjának, hazájának. Egyénisége alkalmassá válik minden nemes és jó cselekedetek végrehajtására s egész élete mint élő példa jótékony nevelői hatást vált ki a család egész környezetében s különösen irányitólag hat az a fejlődő gyermekeknek lelkivilágában is.

Munkára kell tehát nevelni már a gyermeket, a család serdülő ifjait, ki kell fejleszteni bennük okos és helyes nevelői eljárással a kötelességtudás érzését, hogy amidőn az élet őket is a megpróbáltatások keresztútjára állitja, amidőn a kenyérkereset súlyos gondjai az ő vállaikra is nehezedni fog, erős akarattal, nemes elhatározással állhassák meg helyeiket az élet útjain.

Az értékes és hasznos ismereteket nyujtó előadást a hallgatóság élénk figyelemmel kisérte és annak befejeztével az előadót meleg ünneplésben részesitette. A Szülők Iskolájának ezen előadása dr. Veress István ref. tanitóképző intézeti igazgató záró szavaival ért véget.

Balla Ernő.

A debreceni egységespárt a hágai eredményért üdvözölte Bethlen miniszterelnököt

A „Debreczeni Egységespárt" szervezetei körében az uj év alkalmából fokozottabb tevékenység állott be. A körzeti szervezetek ujjáalakulásai folyamatban vannak, és a mai napon tartott körzeti üléseken mindenütt meleg ünneplés tárgya volt gróf **Bethlen** István miniszterelnök, aki Hágában a magyar nemzet javára óriási küzdelem után kiküzdötte a megkönnyebbülés lehetőségeit. — Ezen alkalomból a párt elnöksége a következő táviratot intézte a miniszterelnökhöz:

„Nagyméltóságu

Gróf Bethlen István miniszterelnök urnak

Budapest.

A debreceni Egységespárt aggódva, de teljes bizalommal figyelte azt a heroikus küzdelmet, melyet Nagyméltóságod a magyar nemzet jövő boldogulása érdekében Hágában folytatott. A tárgyalások mélyreható eredményeinek kiküzdéséért debreceni hivei, az Egységespárt és szervezetei nevében odaadó ragaszkodásunkról és szeretetünkről biztositván Nagyméltóságodat, mély tisztelettel üdvözöljük. Az elért eredményeknek sokat szenvedett nemzetünk nehéz sorsban lévő polgárai javára leendő érvényesitése érdekében kifejtendő további tevékenységére pedig Isten áldását kérjük.

Debreceni Egységespárt:

Dr Magoss,
Dr Szentpéteri Kun,
Dr Ruffy Vargha,
elnökök".

* * *

Örömet keltett az Egységespárt tagjai körében egyébként az a körülmény is, hogy a párt közbecsülésben álló agilis igazgatója, **Paur** Ödön, hosszu betegségéből felépülve, csaknem három havi távollét után a mai napon ismét átvette a párt ügyeinek személyes intézését. A betegségéből felépült igazgatót a mai napon a párthivek közül igen sokan keresték fel és melegen üdvözölték.

A Kelelmagyarországi Rádiótársaság kérelme

Közismertek a rádiósok panaszai. Nemcsak a légköri zavarok keseritik el sokszor a rádió nyujtotta zene és előadások élvezését, hanem rendkivül sok a panasz a különböző villamos készülékek, villamos motorok és különösen a villamos vasut által okozott zavarok miatt. Külön kategóriát képez a rossz készülékkel dolgozó, vagy a visszacsatolással élni nem tudó rádió-amatőrök éktelen visitása, amelynek kikutatása szintén mindenkinek érdeke.

A Keletmagyarországi Rádiótársaság minden rádióelőfizetőnek kérdő-ivet küldött, amelynek kitöltésse rendkivül fontos. — Még senkise adta fel a reményt arranézve, hogy Debreceni is megkapja a maga adóállomását és akkor rendkivül fontos megtudni, hogy a különböző rádiósok milyen igényt támasztanak egy rádióleadó állomással szemben. Nagyon fontos volna megtudni, hogy milyen zeneszámokat és milyen jellegü zenét szeretnek, milyen tudományos előadásokat és általában a rádió milyen tárgyának veszik legtöbb hasznát. Ezért kéri a Rádiótársaság, hogy mindenki töltse ki a kapott ivet és ne sajnálja a fáradságot, hogy ezt az ivet a rendeltetési helyére eljuttassa. Az igy adódó értékes statisztikát feldolgozzuk és a hirlapokban közzétesszük, természetesen a nevek emlitése nélkül.

Még egyszer ismételjük kérésünket azzal, hogy nemcsak az ivet töltse ki, hanem lehetőleg jöjjön el a Keletmagyarországi Rádiótársaság vasárnapi közgyülésére is, melyet 11 órakor tartunk meg a Városháza tanácstermében.

A TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁG KISGYÜLÉSE JANUÁR 28-ÁN TARTJA ELSŐ ÜLÉSÉT.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának kisgyülése, megválasztása óta, még nem tartott ülést. Az eléje kerülő ügyek egy részét a jog- és pénzügyi bizottság már megvitatta, sőt szerdán 22-én délután is bizottság elé kerül több fontos ügy.

Tudvalévő, hogy a kisgyülés választást másodizben is megfelebbezték, természetes azonban, hogy ez egyáltalában nem befolyásolja a panasz elintézéséig a kisgyülést összehivják.

ISMÉT KIADOTT A VÁROS SZABADKÉZBŐL EGY ÜZLETET.

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy a város egy-két lakásra és üzlethelyiségre bérárverést tartott, az eredmény azonban nem volt kielégitő és emiatt a polgármester nem hagyta jóvá. Azóta Zöld József főjegyző az igényl'ökkel tárgyalt a lakások és üzletek kiadásáról, több lakást elfogadható jó áron ki is adott. Az árverési eredmények közül a legérdekesebb volt a Kossuth uccai részen levő Tollkereskedelmi Rt. által bérelt üzlethelyiség ügye, melynek kikiáltási ára 2000 pengő volt, de csak 800 pengőt ígért érte Lukács Józsefné. Most aztán szabadkézből Zöld főjegyző kiadta ezt az üzletet is, mégpedig Pikó József kézimunka kereskedőnek, 1800 pengő évi bérért. Pikó már le is tette a készpénzbiztositékot.

Bámulatos hatású arcszépitő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolit szeplőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — — — 1 P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1 P

Kapha :

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszertárában Debrecen, a Szinház mellett.

Danhó
temetkezési vállalat
Kossuth-u. 3.
Uzletvezető: Dr. Ratkóczy János.
Telefon nappal 3-22. Éjjel 66. sz.

Ma

ne az ujságot olvassa,

hanem a mi hirdetésünket.

Nemcsak a nap
Nemcsak az év,
hanem:

az ön egész életének legszenzációsabb eseménye a

BESZÉLŐ FILM

Pénteken: bemutató
Szerdán és csütörtökön jegyelővétel!

Az első hangos film:

SINGING FOOL

(Az éneklő bolond). --- Főszereplői: Al Jolson és a Sonny Boy.

URÁNIA
TELEFON: 12-51

Ma, szerdán utoljára: A végzet (Greta Garbo).

Holnap, csütörtökön a hangos film előkészületei miatt nincs előadás, csak jegyelővétel.

Dr Vásáry István polgármester ujból felemelte a közmunkák után járó munkadijakat

Amikor Debrecenben az ugynevezett munkanélküliség problémája felvetődött, alig néhány száz emberről volt szó, akik támogatást kértek a várostól. Ma már ott tartunk, hogy kétezernél több főről beszélnek. Valószinü, hogy csak „beszélnek", mert különben aligha jelenhetne meg dr. Vásáry István polgármester felhivása annyiszor, hogy jelentkezzenek munkanélküliek munkára.

Rövid idő alatt különböző fajtáju munkákat nyujtott a város és csakhamar több száz ember kapott is keresetet.

Nem akarjuk azt mondani, hogy az erdei fakitermelés, különösen a tuskózás olyan kenyérkereset, mely könnyen és nagy jövedelemhez juttatja az embereket és családjaikat, hiszen arról, hogy ez a munka milyen nehéz, tanuságot tehetnek azok a diplomás urak, akik még nem is olyan nagyon régen, kemény, hideg télen, heteken keresztül tuskóztak kint az erdőn, hogy családjuk számára fát szerezzenek. Az is valószinü, hogy azok a munkás emberek, akik ma dolgoznak az erdei tuskózásnál, mégis inkább hozzá vannak szokva és edzve a fakitermeléshez, mint a táblabirák, ügyvédek és más tisztviselők.

Szóval, bár nehéz ez a munka, — mégis csak munka és nyujt megélhetést azok számára, akik szorgalommal és kitartással dolgoznak. Amióta a város a segélynyujtásnak ezt az utját választotta, immár harmadszor emeli fel a bért, illetve a munkadijat a fakitermelők számára.

Most tartottak ismét közös értekezletet a polgármester elnöklésével és a munkások megbizottjának bevonásával, amelyen további támogatást nyujt a város a munkanélkülieknek.

Tegnap délelőtt már arról jött hir a városházára, hogy a munkanélküliek felvonulást terveznek. Pénzsegélyt óhajtanak. Vezetőik azt han goztatják, hogy minden rendbejönne — ha egyszeri, mondjuk nyolc pengős segélyt kapnának. Ha egybevetjük ezt a körülményt azzal, hogy az emberek keveslik, hogy 10—15 pengőt keresnek hetenként és most a kivánságuk főgerince az, hogy egyszeri pénzsegélyt adjanak, akor csodálkozunk, hogy a hetikeresetet keveslik, de az egyszer s mindenkori 8 pengő segélyt elégnek tartják.

Önként felvetődik az a nagy kérdés, kinek érdeke, hogy a munkanélküliek pénzsegélyt kapjanak? Mert nekik maguknak semmiképpen sem lehet ez az érdekük. Mire elég az a 8—10 pengő?! Még ha havonként, vagy félhavonként folyósitanák is, akkor sem lehet abból nem egy családnak, de még egy embernek sem megélni.

Kézenfekvő, hogy itt valami nincs rendjén. A munkásoknak, különösen a családosoknak az a fő érdekük, hogy munkájuk legyen s családjuknak elég kenyeret tudjanak keresni. Lehet, hogy az a kőmüves most nem tud annyit keresni, mint nyáron, az épitkezéskor kapott, de annyit nem is kivánhat és az sem utólsó szempont, hogy évekkel ezelőtt sohasem állottak elő az ilyen természetü szakmunkások a tél folyamán azzal a kivánsággal, hogy nekik segélyeket adjanak. Az év 6—8 hónapjában anyit kerestek, — hogy a télire valójuk is megvolt. Most ők is szaporitják a munkanélküliek számát, a többi, időszaki munkásokkal együtt.

A munkanélküliek csoportja a munkaközvetitőbe ment, ahonnan Balla Béla igazgató a városházára sietett. Dr. Veress Géza gazdasági tanácsnokkal, Szinnyei Merse detektivvel együtt felkeresték dr. Vásáry István polgármestert, akivel tanácskoztak arról a kérésről, melyet a munkások ujabban terjesztettek elő s amely arra vonatkozott, hogy engedélyezzen a polgármester azok szá mára, akik kimennek fakitermelésre, egy heti eleséget, olyan mennyiségben, mint amennyit itt, a népkonyhán kapnának.

A tanácskozás eredményéről dr. Vásáry István polgármester a következőket mondta a „Debreczen" munkatársának:

— A munkanélküliség ügyében tartott értekezleten megállapitottuk, hogy a földmunkára jelentkezők köbméterenként 60 fillért, a kőtörésért 2.70 pengőt, az erdei tuskózásnál pedig 3.60 pengőt és két hetenként fuvart kapnak.

— Ezenkivül mindenki, aki ezután munkába áll az erdei fakitermelésnél, egy hétre való élelmiszert kap, még pedig napi egy kiló kenyeret és napi 20 deka szalonnát, természetesen ingyen. Ennek az élelmiszernek az árát nem vonják le senkitől, abban az esetben, ha az egész termelési időszak alatt dolgoznak. De ha valaki megszökik a munka elől, annak járandóságából már le kell vonni az élelmiszer ellenértékét.

— Mindent elkövetünk, — mondta a polgármester, — hogy becsületes, szorgalmas munka árán biztositsuk az emberek megélhetését, de hogy valaki a munkanélküliségből, mint foglalkozásból éljen meg, ezt nem vagyunk hajlandók elősegiteni. A multkor 29 embert felruháztunk; ha ilyen ruhátlanok jelentkeznek munkára, arról is lehet szó, hogy amennyiben a körülményei egyébként indokolttá teszik, egyesek ilyen segély ben részesüljenek. Éppen igy folyik állandóan azok segélyezése, akik fizikailag képtelenek munka végzésére, amennyiben a népjóléti hivatal egyénileg viszonyaikat megvizsgálja s ha körülményeik olyanok, akkor minden esetben megkapják a segélyt.

— Ellenben sajnálattal kell megállapitanom, hogy nagyon gyéren folyik be az a minimális összeg, a melynek befizetésére, illetőleg négy hónapon át havonként való beszolgáltatására a város lakosságának tehetősebb részéhez felhivást intéztünk. Kivánatos volna, hogy legalább azt a minimális, fejenként 3—4 pengő hozzájárulást rendelkezésre bocsátanák.

Ma még talán csak 80 ember van, aki befizette a megajánlott összeget.

*

Ime, tehát a város a maga részéről ismételten javit a munkába állott emberek helyzetén; vigyázniuk kell azonban azoknak, akik felelősek ezekért az emberekért és a köznyugalomért, nehogy a hur tulfeszitésével, indokolatlan követelések támasztásával sulyos helyzeteket teremtsenek.

A DEBRECENI MAGÁNTISZTVISELŐK ÉS AZ ADY-KULTURA.

A Magántisztviselők Szövetségének debreceni csoportja mint minden evben, az idén is megrendezi szokásos Ady ünnepélyét. Ez az egyesület Ady propagandájával már eddig is tanujelét adta annak, hogy az Ady kultura terjesztése mennyire szivén fekszik. Ma, amikor Adyt még régi szellemi társai is részben cserbenhagyták, sokszorosan értékes a kisérlet, amely Ady igazi arcát akarja bemutatni a közönségnek, amelynek lelkében ez azt a „barátok" parázs vitája folyamán könynyen elhomályosodhatott.

A magántisztviselők vasárnap rendezik meg Ady estélyüket, amelynek előkészitésén már napok óta fáradozik a lelkes rendezőség. Az ünnepséget *Fáy* Árpád vezeti be, utána dr *Faragó* László iró (Budapest), a szövetség központi alelnöke tart előadást Adyról. Az estély keretében a „Halottak Élén" cimü kötetből mintegy 15 verset fognak szavalni az egyesület mükedvelő gárdájának erősségei. Belépő-dij nincs.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztit.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Hideg a vasláb, de meleg a szív

— Regény —

Irta: Péterfia József

(7)

Egon, bár folyékonyan beszélte a „szolgálati" német nyelvet, de hacsak tehette huzódott a tolmács szerepétől. Lelke mélyén igen fájlalta, hogy derék magyar katonák kerülnek ilyen parancsnok kezére és kényekedvére. Egon olyasmit tudott, ami a század minden embere előtt titok volt, de őnéki elmondotta Rob főhadnagy, aki ime már csak a veszteség listán szerepel. Hát igen: a Pirch hadnagy urat attól az ezredtől helyezték ide három héttel azelőtt, amely ezred a hadsereg szégyenfoltjává vált. Sulyos harcok idején idegen nemzetiségü tisztjei és legénysége szőröstől-bőröstől puskalövés nélkül megadták magukat az oroszoknak, bajba rántva az egész frontot. Pirch hadnagy is ennek az ezrednek számát viselte, de a vétlen ugy hozta magával, hogy az árulás idején ő mint küldönc tiszt a hadosztályparancsnokságnál teljesitett szolgálatot. A szégyenteljes esemény után Pirch urat az intakt magyar ezredhez osztották be, mást nem tehetvén vele.

Egon a futóárokban kedvtelenül haladt a Pirch hadnagy ur fedezéke felé, melyen egy egész szakasz lázas sietséggel dolgozott egész nap, mert hát az volt a parancs, hogy a fedezék „granatsicher" legyen. Eszébe jutott, hogy Rob főhadnagy sokkal veszélyelyesebb helyzetben sem engedte meg, hogy annyi ember csinálja a „tiszti deckungot", hányszor zavarta el az embereket, kik önként jöttek dolgozni, hogy inkább a maguk biztonságáról gondoskodjanak. Más világ kezd itt lenni, mondták az emberek.

Mikor Egon megjelent az uj parancsok előtt, — ez a jelentkezés után szigoruan szólt rá:

— Sie Freivilliger! Figyelmeztetem — hogy én strammabb tisztelgést követelek.

Egon mit tehetett mást, hallgatott.

Kis szünet után Pirch hadnagy mégis enyhébb hangon folytatta:

— Nézze önkéntes, a század átvett irásai között a főhadnagynak egy beadványát találtam, amely magáról szól. Nagyon melegen ajánlja ezredesünknek, hogy kiváló vitézségéért, többször tanusitott bátorságáért kivételesen léptesse elő zászlósnak.

Egon az ő nemes barátjára gondolt és a hála könnyei jelentek meg a szemében. Milyen jó volt hozzá, még halála előtt is gondolt rá. Nyilvánvaló, hogy azt a beadványt is az utolsóelőtti nap csinálta, mint egy végrendeletet, mikor már leszámolt önmagával.

Pirch hadnagy közönyösen folytatta:

— Hát nézze önkéntes, ezt a beadványt én is aláirom és beterjesztem. De figyelmeztetem, hogy a legénységgel szemben vége legyen annak a pajtáskodó modornak, amit maga eddig csinált. A főhadnagy alatt az létezett, de nálam gibst' nicht. Nekem itt is olyan fegyelem kell, mint a gyakorlótéren, csak ugy lehet ezekkel a kutyákkal birni. — Megértette.

Egon legjobban szerette volna azt mondani, hogy hát akkor süsse meg az egész előléptetést, de nem volt hangulata hozzá. Különben is annyira el volt telve drága barátja emlékével, hogy másról nem is tudott volna beszélni. Majd máskor mondja el véleményét a humanizmusról és az emberséges bánásmódról, gondolta magában és most feszesen tisztelegve, összeszoritott fogakkal mormolva a sablonos „ja wohl"-t, — távozott a hadnagy ur gránátmentes fedezékéből.

Mikor Egon elment, Pirch hadnagy számitóan, kicsike, de megelégedett mosollyal hajolt a papir fölé. Mégis csak jó lesz igy, számolgatta önmagában, ha előléptetik ezt a frátert. Akkor jobban felhasználhatom, veszélyesebb vállalkozásokra magam helyett küldhetem. Mert nagyon utált Pirch hadnagy ur minden veszélyt. Örült, hogy azt a három hetet meguszta. Éppen elég volt. Ez alatt az idő alatt már három veszélyes roham volt, amikor ott hagyhatta volna a fogát, ha ugy csinálja mint ezek a hősködő magyarok, — gondolta el magában. De ő ügyesen a látszatot megóva, a sturmok idején szépen lemaradt, de a készre mindig beérkezett.

Pirch hadnagy ur persze nem is sejtette, hogy ilyenkor a cigány, a századordonánc, vizsla szemeivel mindent lát és gunyolódva szól oda a legényekhez:

— Látjátok, üneki a mestersége ezs azs egis háboru, — oszt ugy van mint a rossz vályogvető cigány, mikor akad egy kis sármunka, akkor se csinájja.

A katonák ilyenkor nagyon vékonyan mosolyogtak, mert jajj lett volna, ha a szigoru Pirch hadnagy csak utólag is megsejt valamit, hogy rajta viccelődtek. Még azokat is kiköttette volna, akik félrehuzták a szájukat a cigány szavain.

... Késő estig nem történt semmi sem az árkok előtt, sem az árkokban. Tiz óra felé felhozták a menázsit és a menázsival együtt két ismerőst is kisértek a szakácsok a századhoz, a „hivő szabót", meg a társát, akik a három nap előtti nagy roham elől maradtak le. A legénység azt tudta róluk, hogy „hivők", kiket hitük tilt az öldöklestől, de akadt néhány tamáskodó, ki azt mondta, hogy az az oka a két ember rendszeres lemaradásának, hogy ott se voltak, mikor a jó Isten a bátorságot adta az emberekbe. Akárhogy is állt a dolog, de a „hivő szabó", meg a másik, ütközet idején nem volt feltalálható, de ütközet után becsületesen megkeresték a század trénjét, meg a konyhakocsit és ha csendesebb napok következtek, mindketten előkerültek. Nem is volt ebből semmi baj, mig Rob főhadnagy parancsnokolt, aki sohsem büntette meg őket, sőt még vigasztaló szavakat is talált rájuk:

— Gvávák vagytok fiaim, nem tehettek róla. Elhiszem, hogy nem háborura születtetek. No adjatok nekik enni, — ezek voltak a szavai.

(Folytatása következik.)

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

Dr Schipper Emil ária és dalestélye

Dr. Schipper Emil, a bécsi Opera énekmüvésze sikerült estét adott tegnap este az Arany Bikában.

A kiváló énekes igen szép müsor keretében mutatta be képességeit. Gondosan és kiegyensulyozott előadással énekelte számait, amelyekben előadóképességének nyugodt vonalával és énektechnikai készültségének tökéletességével érte el az énekestől megkivánt müvészi eredményt. Igen gondosan bánik a kifejezés eszközeivel, gyakran mellőzi a páthoszt és sokszor a legegyszerübb eszközöket veszi igénybe a tolmácsolásnál. Mindezt a sablonmentesség eléggé érthető hangsulyozásával teszi, amelyhez kiváló eszköz tömör és telt baritonja. Hangjával árnyalati különbségek között is otthonosan mozog jóllehet, ez az énekes számára a legnagyobb feladatot jelenti. Baritonjának különben érdekes, szonórus színe van, ami különösen az erősebben drámai természetü müvek előadásában tünik ki.

A müsoron három igen szép Loewe dal után Borodin operájából Igor herceg áriája szerepelt, melyet a müvész pompásan adott elő. Schumann pár ismert dalát két nagyon szép Wolf dal követte. Közülök a „Der Freund" cimü tünt fel különösen.

Igen szép és jól értelmezett előadásban hallottuk a Bajazzók Prologusát és a Rigoletto Vendetta-áriája is mesteri módon hangzott el. Ez a két ária a müvész drámai szinezetü orgánumának igen megfelelően fekszik, mert ezekben érvényesült leginkább dr. Schipper tolmácsoló ereje.

A zongorakiséretet dr. Herz Ottó látta el, brilliáns módon és müvészi tökéletességgel. **(Szyk.)**

Dr. Schipper kamaraénekes.

CSECSEMŐHULLA A TISZA JEGÉN.

Nyiregyháza, jan. 21. A napokban hét óra tájban a Tiszanagyfalu határában, a Tisza partján, borzalmas leletre bukkant a tiszanagyfalui csendőrőrs egyik járőre. A folyó szélén összetorlódott jégtáblákba fagyva egy teljesen ép, pár napos csecsemőholttest feküdt.

A csendőrség azonnal értesítette a községi orvost aki kiszállt a helyszinre s megállapította, hogy a csecsemőt élve tették ki a jégre, ahol természetesen pár perc alatt csonttá fagyott. Mivel a körülmények minden kétséget kizáróan azt bizonyították, hogy a szerencsétlen gyermek bűncselekmény áldozata lett, a nyiregyházi kir. ügyészség elrendelte a vizsgálatot és a holttest felboncolását.

x Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.

Arany mikrofon előtt a békéről beszélt az angol király

Minden nemzet arra törekszik, hogy meg ne ismétlődhessék a háboru borzalmas tragédiája. A londoni leszerelési konferencia megnyitása.

London, január 21. Az öt tengeri nagyhatalom flottaleszerelési konferenciája londoni idő szerint 10 óra 55 perckor kezdődött. A megnyitó ülés szertartását György király kivánságára a lehető legrövidebbre fogták és a ceremónia egészen egyszerü volt. A király egyenesen a megnyitásra jött Sandringhamból, hogy üdvözölje a delegációkat és megnyissa a világtörténeti jelentőségü konferenciát. 10 óra 50 perckor érkezett a király autója a felsőház palotája elé. A király ép ugy, mint a delegátusok, egyszerü uccai ruhában voltak.

Amegnyitó ülésen a delegátusokon és a szakértőkön kivül jelen volt az angol kormány valamennyi tagja és az egész diplomáciai testület. A meghivott vendégek száma több százra rugott. A nemzetközi sajtót 300 hirlapiró képviselte.

György király a trónon foglalt helyet, amelyet a buckinghami palotából hoztak át a lordok házának királyi termébe. A trónnal szemközt patkóalaku asztal körül helyezkedtek el a delegátusok. A király megnyitó beszédét a világ minden részébe továbbitotta a rádió.

Arany mikrofón volt felállitva a király előtt, aki megnyitó beszédében többek között a következőket mondta:

— Különös örömömre szolgál, hogy üdvözölhetem a megjelent delegátusokat, akik azt a célt tüzték ki maguk elé, hogy megszüntetik a haszontalan fegyverkezési versenynek egyre jobban érezhető sulyos következményeit. Minden nemzet büszke flottájára, flottájának multjára és azokra a nagy teljesitményekre, amelyeket a flotta a világtörténelem folyamán kifejtett.

— A tengeri fegyverkezési verseny azonban a bizonytalanság érzését hozta felszinre a nemzetek között és felidézte az uj háboru veszedelmét.

— A világháboru óta minden nemzet szilárdan el van tökélve, hogy minden tőle telhetőt megtesz, hogy meg ne ismétlődhessék a háboru borzalmas tragédiája. Ezt a célt a legjobban a tengeri fegyverkezés korlátozásával érhetjük el. A flotta csökkentésének elve maga már sokkal nagyobb nehézségeket okoz. Az 1922. évi washingtoni flottaleszerelési konferencia mindenesetre nagy haladást jelent a tengeri fegyverkezések csökkentése felé.

— Meg vagyok arról győződve, — mondta György király, — hogy a londoni flottakonferenciára össze gyült delegátusokat nem önző és elfogult nacionalista célok vezették, hanem mindannyian hajlandók lesznek a nagy ügy érdekében bizonyos áldozatokra is. A tengeri fegyverkezések csökkentése tartós jótéteményt jelentene nemcsak azoknak a kormányoknak és népeknek, amelyek elküldték képviselőiket erre a konferenciára, hanem az egész emberiségnek is. Remélem, hogy e flottaleszerelési konferencia eredményeképen könnyebbé lehet azokon a sulyos terheken, amelyeket a világ népei viselnek. Legyen a londoni flottakonferencia a Népszövetség általános leszerelési konferenciájának alapja és előkészitése.

Azzal fejezte be szavait a király, hogy a flottakonferencia tanácskozásait a legnagyobb érdeklődéssel és reménykedéssel fogja kisérni.

A megnyitó beszédre az egyes delegációk vezetői válaszoltak, elsőnek Ramsay MacDonald miniszterelnök, majd Stimson amerikai külügyi államtitkár. György király ezután visszatért Sandringhamba.

AZ EGÉSZ VILÁGON HALLGATHATTÁK AZ ANGOL KIRÁLY BESZÉDÉT

London, január 21. Százmillióra becsülik azok számát, akik az angol királynak a tengerészeti konferenciát megnyitó beszédét végighallgatják. A leadásba belekapcsolódnak Anglia és az angol birodalom összes legnagyobb rádióállomásai. Japánban az ausztráliai rádióállomások, Szibériába az angliai Grimsby sugárrendszerü rádióállomás, az Egyesült államokba és Kanadába az Atlanti óceán és a Csendes óceán partján levő állomások továbbitják a beszédet. Ez a legnagyobb emberi teljesitmény a tér és idő áthidalására.

A Londonban délelőtt 11 órakor elmondott beszédet ugyanakkor Budapesten délben, Newyorkban reggeli 7 órakor, Japánban este 8 órakor, Ujzélandban éjjel 10 óra 30 perckor hallgatják. A walesi herceg a fokvárosi kormányzósági palotában hallgatja atyja beszédét éjfél után egy órakor.

Az első két mérkőzést megnyerték a magyarok a ping-pong világbajnokságon

Berlin, január 21. Ma délelőtt Berlinben megkezdődött a ping-pong világbajnokság. Az egész német sport-közvélemény érdeklődése a Berlinben lezajló esemény körül koncentrálódik. Különösen a magyarok berlini játékának tulajdonitanak nagy jelentőséget.

A magyarok esélyei mind a csapatversenyben, mind az egyéni bajnokságokban a legjobbak.

A magyar csapat tagjai: Barna, Szabados, Kelen Dávid és Bellák. — Svédország és Lettország ellen Szabados, Barna és Kelen játszik. Anglia ellen Barna helyett Bellák szerepel.

Feltünő az összes játékosok közt a fiatalság dominálo szerepe. Alig van olyan játékos, aki 25 évnél idősebb lenne. Az idősebb játékosok mind visszavonultak és most mint nézők szemlélik tanitványaiknak: a ifatal generációnak játékát. A legtöbb csapatban 17—18 éves játékosok is vannak.

Délelőtt eddig Németország játszott Ausztria ellen. Ausztria 5:2 arányban fölényes győzelmet aratott. Lettország Wales-szel került szembe és 6:0 arányu győzelmével bebizonyitotta, hogy ebben a balti államban a ping-pong hatalmas arányban fejlődik. Összesen tiz nemzet vesz részt a világbajnokság küzdelmeiben: Anglia, India, Lettország, Litvánia, Ausztria, Svédország, Csehszlovákia, Magyarország, Wales és Németország.

Berlin, január 21. A küzdelem három napon át fog tartani. Az egyéni mérkőzések majd csak azután következnek.

Magyarország csapata ma délután 3 órakor játszotta, Barna—Szabados—Kelen összeállitásában első meccsét, a svédek ellen. A start jól sikerült és a magyar csapat **5:0 arányu győzelemmel kezdette meg remélhető sikereinek sorozatát.** Éjfél előtt még egy örvendetes esemény történt, amennyiben **Magyarország ugyancsak 5:0 arányban győzelmet aratott a lettek ellen.**

Nagyvásári részlet.

Különleges és egyszerű BUTOROK jótállással részletre legelőnyösebben Faipar nál Király ucca 4. szám Ugyeljünk a cimre.

Debrecen zenei programja 1930-banzsufoltgazdagságulesz

Beszélgetés P. Nagy Zoltán igazgatóval a múlt év zenei mérlegéről, a közönségről és a városi zeneiskola terveiről.

Debrecen a zenekultura városa... Az ősi, civisváros közönsége, melynek lelke minden művészettel szemben nehezen engedett fel, a zenét minden időkben keblére ölelte. Már abban az időben, mikor az irodalom még alig vonzott közönséget, egy-egy képkiállítás szinte látogató nélkül zajlott le... a koncerteket zsufolásig telt terem közönsége tapsolta végig s a zene igazi forró esteket varázsolt a poros varos falai közé.

Debrecen azóta is hű maradt hagyományaihoz és az elmult év dalos ünnepségeivel, nagysikerü vendégszereplöseivel és az óriás sikerü novemberi zenei kulturnappa' magasan elére szökkent a vidéki városok zenekulturájának.

A MULT ESZTENDŐ MÉRLEGE.

Felkerestük P. Nagy Zoltán városi zenedeigazgatót, az országos nevü, kiváló zeneszerzőt, hogy nyilatkozna a „Debreczen" részére a város zenei életéről s az 1930-as esztendő zeneprogramjáról. Kérdéseinkre az alábbi információkat kaptuk.

— Debrecen város zeneszezonja az elmult évben páratlanul gazdag volt... Nemcsak a többi vidéki város zeneprogrammjának arányait multa felül, de a novemberi kulturünnep alkalmával elsőrendü szakembereket ragadott elismerésre. Hetekkel az ünnepség lezajlása után is kaptuk az üdvözlő és elismerő táviratokat és leveleket. Az elmult esztendő volt az, amelyben Debrecen zenei életének konturjai képességének és felkészültségének arányában először kibontakozhattak. A Máv. Filharmónikusok, a zeneiskola tanárai, akik nemcsak kiváló pedagógusok, hanem elsőrangu előadó művészek is, a Szt. László Dalegyesület, a Főiskolai Kántus, a Városi Dalkör és a különböző da'egyesületek, mind kiváló zenei nívót reprezentálnak. Az 1929-es évben mindnyájan gazdag és eredményes munkát fejtettek ki s ha ehez hozzávesszük a Kubelik Anita, Kabos Ilona, Sauer Emil, Hubay, Dohnányi stb. vendégszerepléseket, ugy paratlan gazdag zenei évet konstatálhatunk.

— Az 1930-as év zenei programja hasonló zsufolt gazdagságu lesz. A zenede erősen készül az év folyaman lezajló különböző ünnepségeire.

A ZENEDE HELYZETE ÉS PROGRAMJA 1930-BAN.

— A gazdasági válság alig érezteti hatását. Tanítványaink létszáma e erte a mult évi első félévi létszámát. A februárban kezdődő II. félévre igen sok uj tanuló várható s az intézkedések már megtörténtek uj osztályok felállítására a zongora, hegedü, ének és gordonka tanszakon.

— Az iskola igen jelentékeny sikereket ért el a főiskolán. Egyik volt tanítványunk 300 pengős nagy állami ösztöndíjat kapott s most fejezi be a tanárképzőt. Egy másik tanítványunk zongora és zeneszerzésre vételetett fe' a főiskolán és pedig ugy, hogy folytatólagos magasabb osztályba lépett. Egyik hegedütanítványunk is egyenesen az akadémiai tanfolyamba vételetett fel. Kivülök még nyolc vizsgázó kapott igen jó osztályzatot.

— Az intézetben olyan kiváló tehetségek fejlödnek, a kisebb gyermekek közt is ugy a hegedü, mint a gordonka s zongora tanszakon, hogy az érdeklödő közönség nagy meglepetésben fog részesülni a növendékhangversenyeken.

— A zeneiskolai zenekari hangverseny januárban lesz s folytatólag fognak lezajlani a Brück Gyula emlékhangverseny s a Rubinstein és Goldmark centennáriuma alkalmából rendezendő hangversenyek.

— A tanári vonósnégyes egy nagy hangverseny keretében a 3 legkiválóbb magyar zeneszerző munkáit mutatja be.

— A tanári kar egyes tagjait a városközi szövetség is felkérte szereplésre. Erre az adta az országos vezetőségnek a gondolatot, hogy a debreceni első városközi hangverseny alkalmával országos sikert aratlak a debreceni művésztanárok.

— Az énektanszak felnőtt növendékeivel a szinházban rendez nagyszabásu operaestét a zeneiskola, a kisebb növendékek pedig két kis dalmüre készülnek. Minden jel arra mutat, hogy az iskola az eddigi sikereket is messze tulnyárnyalja idei hangversenyeivel s pedagógiai eredményével.

— A hármas emlékverseny — a Rubinstein és Goldmark centennárium, valamint Brück Gyula em'ékhangverseny — már is nagy érdeklődést vált ki. A zenekari hangversenyre szorgalmas előkészületek folynak.

— Az uj beiratkozással szükségessé váló uj osztály felállítások a mai időkben, amikor a nyomasztó gazdasági helyzet mellett hasonló pé'da alig fordul elő, egyenesen meglepő eredmeny.

— Nem maradnak el a zeneiskola előkészületeiről a többi dalegyesületeink, valamint a Zenekedvelők Köre sem. Ilyen körülmények között városunk zeneé'ete egyre impozánsabban fog kibontakozni.

A KÖZÖNSÉGRŐL...

— Mint említettem — mondta a zeneiskola kiváló igazgatója — ez és folyamán kivételesen magas színvonalon álló program kerül lebonyolitasra... És itten örömmel kell megemlékeznem Debrecen mélyen kulturált, kivá'ó zeneszakértő közönségéről, mely lehetségessé teszi egy ilyen program lebonyolitását. Kiváló művészek tették már azt a kijelentést, hogy a debreceni közönség műértése és lelkesedése páratlan a maga neméhen s reméljük, hogy e kiváló közönség a jövőben is hű marad önmagához. *(Parvus.)*

Megölte öt deci pálinka

Röviden megemlékeztünk már arról a szomoruvégü korcsmai mulatozásról, amely e hó 13-án Nagykállóban a Molnár Kálmán-féle „Zöldfa" vendéglőben játszódott le s amelynek halálos áldozata **Gaál Elek** nagykállói lakos lett.

A csendőrség hosszas nyomozás után végre fényt derített e titokzatos ügyre és megállapította, hogy a holtrészeg embert senki sem dobta ki a korcsmából, hanem

megcsúszott és a magas lépcsőről a kemény kövezetre zuhant.

Gaáy Elek azon a napon este hét óra tájban feleségétől azzal köszönt el, hogy a Zöldfa vendéglőbe megy vacsora előtt egy pohár pálinkát lehajtani.

A korcsmában öt deci pálinkát ivott meg, amelytől holtrészeg lett.

Az elfogyasztott itallal **Weisz Aladár** mészáros vendégelte meg Gaált, akinek igen jó kedve kerekedett, táncolt énekelt a cigányok előtt s egy izben a primást olyan lendülettel perdítette táncra, hogy

mind a ketten végigvágódtak a padlón.

Végre is Weisz megúnta a mulatságot és megbizta a cigányzenészeket, hogy a tökrészeg Gaált vezessék haza. A cigányok karjánál fogva próbálták kivezetni a söntésből, de a részeg ember ellenkezett. Kiszakította magát a cigányok karjaiból és tántorogva, kinyújtott karral indult az ajtó felé.

Nagy erőlködések árán sikerült neki az ajtót kinyitni, de abban a pillanatban

megbotlott s a 70—80 cm. magas lépcsőről nagy ivben a kemény kövezetre vágódott, ahol véresen s eszméletlenül terült el.

A cigányok Weisz útasítására a lakására szállitották az eszméletlen embert. Felesége nem vette észre a súlyos zúzódásokat a férje fején és azt hitte, hogy részeg. Csak amikor már hörögni kezdett és

vérhab tört fel a szájából, küldött orvosért, aki azonban már csak a beállott halált konstatatálhatta.

Gaál Elek halálát az esés következtében történt koponyaalapi csontrepedés idézte elő. Molnár Kálmán vendéglőst és Weisz Aladár mészárost, mert leitatták, illetőleg nem vigyáztak eléggé a szerencsétlen emberre, mulasztás terheli s az eljárás meg is indult ellenük.

KÁLMÁN IMRE UJ DARABJA ANGOL NYELVEN KERÜL SZINRE.

Newyork, január 21. A Newyorki Times bejelenti, hogy legközelebb angol nyelven kerül színre Newyorkban Kálmán Imre „Sári" c. operettje. A newyorki előadást megelőzően a darabot Filadelfiában adják elő.

ÖNGYILKOSSÁG EGY BERLINI MOZIBAN.

Berlin, január 21. A nyugati városrész egyik mozijában tegnap este izgalmas jelenetek voltak. Előadás közben egyszerre csak vérfagyasztó sikoltás hallattszott. Azonnal felgyújtották a villanyt s a páholyba rohantak, — ahonnan a sikoly hallattszott. A földön egy eszméletlen fiatal leány feküdt. Orvost hívtak, ki megállapította hogy a leány **előadás közben lysololdatot ivott és megmérgezte magát.**

Kórházba vitték és azonnal gyomormosást alkalmaztak, a súlyos méreg azonban már elvégezte a hatását és a leányt nem lehetett megmenteni. Néhány óra múlva meghalt.

Külföldi *legprimább* pneumatik

tömör és légcsatornás abroncs vezérképviselet keres jól bevezetett nagy vevőkörrel rendelkező körzetképviselőt. — Ajánlatok, Pirelli vezérképviselet, Budapest, V. Bálvány-utca 12. szám alá küldendők.

Jönnek a filmoperák

Bruno Walter, a világhirü karmester, aki legutóbb a hollwoodi Metro-Goldwyn telepen látogatást tett, megálapitotta, hogy a legközelebbi európai nagy filmmeglepetés kétségtelenül a filmopera lesz. Bruno Walter megnézte és meghallgatta a Don Juan cimü operából készült hangos filmet a M-G-M müteremben és ebből a bemutatóból vonta le a fenti következtetést. A Don Juant Max Teinhart rendezte a legkiválóbb operaénekesek közremüködésével és egy nagyszerü zenekar kiséretével.

Wallter Bruno hollywoodi tartózkodása alatt alapos tanulmány tárgyává tette a Metro-Goldwyn-telepen a hangosfilmet. Résztvett Lionel Barrymore rendezői munkájában, amellyel a The Rogus a Song cimü filmet készíti. Ennek a filmnek a főszerepét Lawrance Tibbet, a newyorki Metropolitain Operahouse legnépszerübb müvésze játsza. A hangosfilm felvétele annyira megnyerték Bruno Walter tetszését, hogy elhatározta számos berlini zenekari felvétel elkészitését.

Walter Bruno általában rendkivül nagy jövőt jósol a filmoperáknak.

— A nagy operákat — mondotta — természetesen a filmen másképen kell feldolgozni, mint a szinpadon. Ezeket a filmoperákat azután be lehet mutatni a legkisebb városokban is, ahova még csak ripacstársulatok sem tévednek soha, hát még operai ensemblek. Nagyszerü példa erre a Hollwood Revue 1929., amely filmet mindenütt bemutattak. Ilyen kiállitásu darabot, mely még a leghiresebb Ziegfeld-revüket is felülmulja, teljes együttessel turnéra kiküldeni, a lehetetlenséggel határos, hiszen a költségek minden képzeleten felülállók lennének. Ugyanez a helyzet a filoperánál. A filmoperát is elsőrangu szereposztásban lehet elkésziteni, olyanban amelyhez a legnagyobb operavállalatoknak sem volna elég erejük.

A filmnél azonban, amelynek piaca az egész világ ezek a kiadások nem jelentenek lényeges megterhelést, hiszen csak egyszer kell fedezni őket. Az előállitás könnyebbsége mellett igen nagy jelentőségük van, illetve lesz a filmoperáknak, kulturális szempontból, mert ennek a magasrendü müfajnak egészen uj publikumot fog nevelni a mozi.

Walter Bruno nyilatkozatával egy időben Clarence Brown rendező is nyilatkozott. Az ő nyilatkozata azért érdekes, mert ő volt az első rendező, aki egy szimfonikus zenekart lefotografált képre és hangra.

— A filmopera — mondja a kitünő rendező — erőteljesebb drámai formát fog adni az operának és igy az eddigi operai szinészi alakitást is felül fogja mulni. Véleményem szerint az első nagy és sikeres filmoperák Európában fognak elkészülni, de bizonyos, hogy Amerika csakhamar meg fogja tanulni ezt a müvészetet is és felül fogja mulni Európát. A filmopera fejlődését egyelőre bizonyos technikai nehézségek gátolják, amit legjobban Ramon Novarro sainál, aki már valósággal ég a vágytól, hogy egy film-opera keretén belül énektudását és müvészetét is bemutathassa a világ közönségének...

— **Szalacsy Rácz Imre** legújabb könyve a „Magyar sors", mely minden könyvkereskedésben kapható.

Mozaikok Erdélyből

— Hozzászólás. —

Tekintetes Szerkesztőség!

Alig egy pár napja, hogy át'éptem a határt egy kis tiszta levegőt szivni, meg hogy magyar ujságot olvashassak. Legelőbb is a „Debreczen" akadt a kezembe. Na, mondhatom, hogy jó étvággyal fogyasztottam el elejétől végig. Azt is kiolvastam „Mozaikok Erdélyből". Alig o'vastam el ahajt, mindjárt eszembe jutott, hogy ilyeneket en is tudok. Ehelyt leírok mindjárt egyet, amíg el nem felejtem. Igaz, hogy amit az ember odaát tapasztal, nehezen feledi el, de öreg ember vagyok s nem bízom magamba.

Hát az oláhok között is sok most a párt, éppen ugy, mint itt. Azok is marják egymást, éppen ugy, mint itt. De ha közös lakomára gyülnek, akkor már csak a magyar kisebbség van feltálalva. E már itt nem ugy van, mint ott. Itt akkor is egymást falják az emberek. Na, de nem busítom az itteni dolgokat.

Mondom, sokaz oláhok közt is a párt. Legrégibb a liberális. Ebből sarjaztak a többiek, de már annyi hajtást eresztett, hogy egészen belegyengült. Ennek a feje Bratianu Vintilla, meg Musiu tábornok. (Nem tudom, jól írtam-e le a nevüket. Bár sose hallottam volna!) Ezek az izé urak mindent elkövetnek, hogy erejüket hetyre nozzák és tüzzel-vizze' azon fáradoznak, hogy a kisebbségeket hálójukba kerítsék. Ezen nemes cél elérése végett a nyáron Székelyudvarhelyt is megjelentek szervezgetni, igérgetni, simogatni a székelyeket. Alig volt vége a szervezkedő gyülésnek, mindjárt fe'ér asztal mellé kavarodtak. Jelen volt ott egy néhány berendelt széke'y atyafi is. Vintilla ur, hogy ott is kimutassa a magyarok iránti szeretetének foga fehérjét, huzatni kezdte a maga magyar nótáját: *„Nem loptam én életemben"*. Felugrott erre az egyik székely atyafi, hogy: instállom a'ázon, nekem is vóna egy nótám, ha szabad lenne erre ráhuzatnom. Hogyne! Hogyne! — biztatja domnule Vintilla. Na hát akkor Jancsi, huzd el igaz lélekkel: „Hazudik a muzsikaszó".

Ezóta sem volt Udvarhelyt a liberális urak, ha csak ezután el nem mennek Szabó Dezső fedezete mellett.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város világitási vállalatánál viz, gáz és villamos kábel hálózaton előforduló különböző munka árkok elkészítésére és betömésére, valamint a villamos hálózatokon szükséges vasoszlop, faoszlop és gyámfák állításaival kapcsolatos munkálatokra versenytárgyalást hirdetünk.

Ajánlat a vá'lalat által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon teendő. A szabályszerüen kiállított és aláirt latok: „Ajánlat a világitási vallalati hálózati munkálatokra" felirásu zárt boritékon f. évi február hó 7-iki déli 12 óráig adandók be a vá'lalat irodájában, ahol a beérkezett ajánlatok ugyanakkor nyilvánosan fel fognak bontatni.

Az ajánlati nyomtatványokat és terveket ajánlattevők a világitási vállalatnál 2 pengő költségmegtérítési dij ellenében megszerezhetik.

Debrecen, 1930 január hó 21-én.

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata.

Zongoratulajdonosok figyelmébe.

Zongorahangolást, javitást elvállal, vidékre is **Hermel József** zongoraspecialista, Piac-utca 6. szám.

120 állást töltenek be a debreceni üzletvezetőség területén

Csak B-listás vasuti alkalmazottak pályázhatnak.

A debreceni üzletvezetőség területén legközelebb 120 különböző állást töltenek be. A betöltendő állásokra azonban csak B. listás vasuti alkalmazottak pályázhatnak. A vasutnál ugyanis szigoruan keresztül viszik azt hogy elsősorban a szanálás folytán B. listára került alkalmazottakat és hivatalnokokat helyezik el.

A most pályázatra hirdetett állások között van, távirdafelvigyázói, műszaki segédtiszti, szertárnokjelölti, kezelői, üzemi-segédtiszti, állomásfelvigyázó-jelölti, üzemi-altiszti, váltó kezelői, vonatfékezői, pályaőri állás.

A pályázati hirdetmény mindezen állásokra a hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg és a pályázatokat legkésőbb a következő hétfőig be kell adni a debreceni üzletvezetőséghez, mert különben a későn érkezett kérvényeket nem veszik figyelembe.

A Kuria felmentette Herceg Sándor volt képviselőt

A szolnoki törvényszék egyesbirája izgalmakban bővelkedő tárgyalás után

egyhónapi fogházra és hatszáz pengő pénzbüntetésre ítélte, betöréses-lopás miatt Herczeg Sándor, volt képviselőt, túrkevei föld birtokost.

A gazdag földbirtokos és kisgazdavezér ellen volt bérlői Kovács Imre s József tettek feljelentést, azt állitva, hogy cselédeivel Hollósi Ferenccel és Imrével feltörte a Kovácsék góréját s onnan 150 pengő értékü tengerit lopott el. A tárgyaláson a két Hollósi beismerte a vádat és vádolták volt kenyéradójukat, aki

felháborodottan tiltakozott a vád ellen,

de a bíróság elegendőnek tartotta a vádlottársak és Szilágyi Dávid turkevei ügyvéd vallomását, a bűnösség kimondásához.

Elitélte a bíróság a két Hollósit is, egyenként kétheti fogházra.

A budapesti itélőtábla, ahol Hercegh már dr. Nagy Emil volt igazságügyminiszter védte,

a bizonyitás kiegészitését rendelte el, majd felmentette Hercegh Sándort

és a két vádaskodó gazdasági cseléd büntetését felemelte és Hollósi Ferencet háromhónapi, Hollósi Imrét négyhónapi fogházra itélte.

A táblai itélet ellen a főügyész semmiségi panaszt jelentett be a kir. Kúriához, amelynek Magyar-tanácsa azonban a bűnügy iratait felülvizsgálat nélkül

visszaküldte, mert a semmiségi panaszt a koronaügyész visszavonta.

Hercegh Sándort ez a határozat, — aj ellene városi és várospolitikai ügyek miatt indított hajsza rágalmaival szemben, — teljesen rehabilitálta.

Ezek aztán az apróhirdetések

Néhány érdekes apróhirdetés a „Times" legujabb számából:

*

Irók munkáit szinpadra tökéletesen átdolgozza közismert londoni szinpadi szerző. Ezenkivül vállalja a regények dramatizálását. valamint filmszcenáriumra való átirását, irodalmi ügyekben bárkinek szaktanácsot ad. Cim, stb.

*

27 éves, egyetemet végzett, világot járt uriember, — kinek saját autója van, jövedelmező állást keres. Ajánlatok a kiadóba.

*

45 éves, középiskolát végzett uriember, kiváló sportember, hasonló utitársat keres hosszu japán és indiai utjára. Cim, stb.

*

Rögtönzött beszédekre megtanitja önt mr. Charles Seymour. — Tanit ezenkivül hanglejtéstant és ékesszólást is. Legteljesebb diszkréció. Cim, stb.

*

Fölösleges hamis fogait ajándékozza sürgősen az „ingyenes fogászati rendelő intézetnek".

*

Alkoholizmusról leszokik, ha elolvassa röpiratunkat.

*

Óhajt ön a nyilvánosság előtt szerepelni és beszédeket mondani? Lépjen be az Antiszociálista Ligába. — Jövő héten kezdődnek az ülések.

*

Segédszerkesztő keresteti Indiában megjelenő angolnyelvü napilaphoz. Három éves szerződés: első évben havi fizetés 750 rupia, második évben 800, harmadik évben 850. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők.

*

Tapasztalt hölgy kutyákat idomitani házhoz jön napi két órára. Cim, stb.

*

Lakáj, nős, családos, 40 éves, 5 láb, 3 és fél hüvelyk magas, kitünő céllövő, január közepére állást keres. Cim, stb.

*

Volt tábori lelkész, aki betegsége miatt elvesztette állását, — de most már meggyógyult, állást keres. Ért az irodalomhoz és jó szónok. Ajánlatokat a kiadóba.

*

Arthur Humphreys könyvszakértő segitségére lesz önnek, ha könyvtárat akar berendezni, vagy könyvet akar vásárolni. — Amerikaiak számára már évek óta gondoskodik szellemi táplálékról. — Cim, stb.

A CSEMPÉSZ TRAGÉDIÁJA.

Körmend. jan. 21. Vass Károly 59 éves csempész és fivére, mindketten Burgenlandba mentek, hogy ott cukrot és saharint vásároljanak. Körmend határában két vámőr elfogta a csempészeket. Vass Károly a Rábába ugrott, hogy azon át úszva meneküljön, a viz azonban elkapta és elsodorta a hulláját, melyet ma délelőtt fogtak ki

Tanult fakereskedő

nőtlen fiatalember, pénzzel betársulhat detail fakereskedésbe, nagyobb községben Arubészlet: 24 ezer pengő Komoly levelezés cime: Csanádmegyei, ezen lap kiadóhivatalába.

Csak egy mosolyt

Vendéglőben.

— Pincér, ezt a bort képtelenség meginni. Hivja ide a tulajdonost.

— Nem érdemes, nagyságos ur. Ő sem tudja meginni. Áttért inkább a pálinkaivásra.

HIREK A MEGSZÁLT MAGYAR TERÜLETEKRŐL.

HIREK TUKA ÁLLITÓLAGOS KICSERÉLÉSÉRŐL. A Pozsonyban megjelenő „A nap" cimü ujság irja, hogy amennyiben Tukát Pechával kicserélnék, ugy Tuka nem Budapesten, hanem Bécsben telepednék le, ahol egy autonomista lapot szándékoznek kiadni. A hírrel szemben megállapitják, hogy a kicserélés azért sem fog megtörténni, mert hiszen a pozsonyi kerületi bíróságon minden előkészületet megtettek, hogy a Tuka-ügy iratait minél előbb felterjeszthessék a felsőbírósághoz, ahol már — állitólag — a tanács is ki van jelölve, amely a Tuka-pert tárgyalni fogja.

*

A JUGOSZLÁV VAGONPARK ÁLLAPOTA. A belgrádi közlekedésügyi minisztérium beszámol a délszláv vagonpark állapotáról s jelzi, hogy Magyar- és Németországból a jóvátételi számlára nagyobb mozdony- és kocsiszolgáltatások esedékesek. Magyarország 600 nyilt teherkocsit, 9 podgyászkocsit, 4 mozdonyt és 430 keskenyvágányu teherkocsit szállit Jugoszláviának.

*

SZLOVÉNIÁBAN ÉS MACEDONIÁBAN FARKASOK GARÁZDÁLKODNAK. Már nemcsak Macedónia van tele farkasokkal, hanem Szlovéniában, ahol a háboru előtt ismeretlenek voltak, ugy elszaporodtak a farkasok, hogy őrjáratokat kellett szervezni az emberéletet veszélyeztető farkascsordák ellen. Az őrjáratok a hidakon és fák mellett elhelyezkedve naponként eltik el a községek felé törekvő farkasokat.

Árleszállitás!

Racionalizálás következtében leszállitottuk a következő cikkeink árát:

Kávé	Tészlaáru
csokoládé	keksz
főzelék	méz
dobozban	paprika

Kérje uj árjegyzékünket!

Meinl Gyula Rt.

Debrecen, Ferenc József-ut 59. sz. Telefon: 4-93.

Debrecen és a szinházi kultura válsága

Az elhanyagolt opera-kultusz. — A vidéken csak a szinházak képviselik a kulturát. — Kardoss Géza szinigazgató jubileumi esztendeje.

Nem megszokott frázis, nem unalomig ismételt vészkiáltás, hanem kegyetlen, szomoru valóság: a magyar kultura válságba jutott! A gazdasági krizist szinte végzetszerüen követte az irodalmi és szinházi kultura válsága.

Ami az irodalmi kulturát illeti, a magyar vidék már kezd leszámolni azzal a ténnyel, hogy a közönség pénztelensége és elromlott izlése folytán az irodalom és a müvészet talán hosszu időkre elvesztette polgárjogát a vidéken... Kiket illet ezért a vád? — ne kutassuk. Olyan probléma ez, melyet nem lehet egy hirlapi cikk keretében megoldani.

A szinházi kultura ügye azonban más lapra tartozik, mert — sajnos — már odajutottunk, hogy a vidéken a kulturát csak a szinházak képviselik. A „nemzet napszámosainak" ma valóban apostoli küldetésük van. Ezeket az apostolokat nem megkövezni, hanem segiteni, támogatni kell.

És mégis mit látunk!? Nemcsak a fővárosban, de a vidéken is olyan nehézségekkel küzdenek a szinházak, amilyenekkel talán még soha. A kisebb vidéki városokról nem is szólva, Szegeden a házikezelésben levő szinház teljes válságba került. A szegedi lapok és az illetékes tényezők állandóan ankéteznek, de még mindig nem sikerült megtalálni a kivezető utat.

Tagadhatatlan, hogy Debrecenben is szinházi dekonjunktura van, de ez jelenleg nem olyan aggasztó, mint másutt. Itt ugyanis Kardoss Géza szinigazgató nagynevü fővárosi vendégszereplőkkel igyekszik a közönség érdeklődését ébrentartani, esetleg fokozni.

Ezt az akciót elvileg a legteljesebb mértékben helyeselnünk kell! Van azonban egy-két aggodalmunk is. A fővárosi vendégmüvészek állandó szereplése anyagilag sulyos megterhelést jelentene a közönségre, mely előbb-utóbb nem birná el a „mérsékelten felemelt helyárakat". Találni kell egy olyan megoldást, mellyel egyrészt az érdeklődést fenn lehet tartani, másrészt a közönség anyagi terhének csökkentése mellett is kielégitést nyerjenek a felfokozott kulturigények.

Az első pillanatra talán képtelennek tetszik, pedig valójában nagyon egyszerü ennek a kérdésnek sikeres megoldása.

Itt, Debrecenben több olyan müvészi értéket találunk akik igenis, pótolni tudják a drága fővárosi vendégmüvészeket. Első sorban a fajsulyosabb zenei darabokra és az operákra gondolunk. A Csokonai szinház vezetősége annak idején már sokat tett az operák népszerüsitése érdekében, de eddig csak félmunkát végzett. Volt olyan évad, a melyben négy-öt, valóban klasszikus értékü, nagy operával kedveskedett a közönségnek, a folytatás, a rendszeres, egységes program azonban mindig elmaradt.

Az opera nem afféle könnyü deszszert, hanem a legfinomabb osztriga, amelyet azonban előbb meg kell szokni, hogy tökéletesen élvezni tudjuk. A közönséget azzal kell nevelni az operákra, hogy szisztematikusan, minden évben megismételjük az egyes dalmüveket. A nehéz muzsikával a kevésbé zeneértő is ugy van, hogy minél többször hallja, annál jobban élvezi s annál inkább vágyódik utána. Több egyszerü embert ismerek Debrecenben akik öt évvel ezelőtt csak a nevét hallották Puccininek, mig most átszellemül az arcuk, ha valahol felcsendül Cavadarossi nagy áriája.

Van előttünk példa is: a Zenekedvelők Köre. Valahányszor hangversenyt rendez, mindig zsufolásig megtelik az Arany Bika hatalmas diszterme. Igen ám, de a Zenekedvelők Köre a mult évek alatt nem ötletszerüen, hanem rendszeres programmal, egyenletes beosztással nevelte rá a közönséget a nehéz zene szeretetére.

Ez a rendszeresség, ez a beosztás hiányzik még mindig a Csokonai szinház repertoárjának összeállításánál. Miért nem gondoltak az idei évadban arra, hogy a Parasztbecsületet, Carment, a Hunyadi Lászlót, a Trubadourt, a Bajazzókat, a Pillangókisasszonyt és a Toskát felujitsák?! Ezeket az operákat részben a szintársulat jobb hangu tagjainak, részben pedig az igazán nagy müvészi értéket reprezentáló debreceni vendégmüvésznők és müvészek bevonásával, minimális kiadástöbblettel lehetne előadni.

Bizonyosra vesszük, hogy ezeknek a reprizeknek az eredménye nem fog elmaradni. Nem szabad ugyanis elfeledni, hogy a szinház állandó törzs közönsége nem azok közül rekrutálódik, akik részben divatból, részben szeszélyből egy este még hajlandók megfizetni azt a „mérsékelten felemelt árat", csak hogy például Fedák Sárit megláthassák. A törzsközönség azok közül kerül ki, akiknek kulturszükséglet a szinház, de egy helyért nem tudnak 5—6 pengőt fizetni, viszont szivesebben meghallgatnák Bizet operáját, mint — hogy egy közeli példát emlitsünk — Siliga Károly Bolygó zsidóját.

De tegyük fel a legrosszabbat! Gondoljuk azt, hogy ezek az operareprizek nem hozzák meg a száz százalékos anyagi sikert... Mit veszt vele a Csokonai szinház, az igazgató vagy a társulat?... Semmit! Ellenben egy olyan erkölcsi tőkét nyer, amely nek birtokában még a legfelsőbb fórumok előtt is joggal és büszkén hivatkozhat arra, hogy a debreceni Csokonai szinház nemzetnevelő hivatásának legmagasabb csucsán áll.

Rendszert tehát a müsor összeállításánál és havonta legalább egy operát! Ez a mi kivánságunk, a nagy közönség óhaja és a magyar kulturfölény követelése. Ma nem léleknélküli, robotos munka kell, hanem olyan munka, amikor kéz és sziv együtt érez, együtt dolgozik. A mai Csonkamagyarországon minden embernek meg van a maga posztja, ahova az Uristen állitotta. Ezen a poszton hiven, becsülettel, örökké ébren és megingathatatlanul ott kell állani, hogy mielőbb megláthassuk a kelő napot.

Ezt a megingathatatlanságot kivánjuk mi a Csokonai szinház vezetőségétől is. Hagyja Budapestet a maga sorsára. Ott, lehet, hogy a szinház üzlet, de itt, a vidéken a szinháznak templomnak kell lenni, a hová áldozni és tanulni járnak az emberek. A szegedi eset nem ok az elkedvetlenedésre. Ott agyon adminisztrálták a házikezelésben levő szinházat, ami nálunk soha sem fog megtörténni.

Más lapra tartozik a müsor kérdése. Itt a Csokonai szinház sokszor végzetes hibákat csinál s mindez a rendszertelenség következménye. — Azt pedig egyenesen kifogásolnunk kell, hogy a prózai együttest, amely pedig az idén igen jó erőkből áll, minden lépten-nyomon előráncigálják. Igy nem lehet kiváló szinészeket nevelni, már pedig a vidéki szinházaknak ez is nemzeti kötelességük.

Ez az esztendő Kardoss Géza jubileumi esztendeje. Valahogyan többet, értékesebet vártunk tőle, mint amit eddig kaptunk. Elvégre minden jubileum egyszersmint egy ujabb indulás s ilyenkor rendesen megtizszerezett energiával szoktunk belelendülni az iramba. A magyar szinházi kultura élet-halál harca folyik most. A fennmaradás diadaláért kell küzdeni a rettenetes közönynyel. A nyomoruság iszonyu iramával kell most lépést tartani, ha nem akarunk elveszni.

Kérjük Kardoss Gézát, hogy ebben a jubileumi esztendőben tizszerezze meg az energiáját s amit a szezon első felében elmulasztott, korrigálja a következő hónapokban s akkor az ő jubileuma Debrecen kulturális életében valóban uj korszakot jelentő, emlékezetes ünnepély lesz.

Benyovszky Pál.

A körteta...

De büszkén állt valamikor,
A mi kertünk öreg körte-fája,
De kiszáradt a délceg fa.
Lelkem úgy fáj... amint nézek rája.
— Beköszöntött a szép tavasz,
S reménykedőn, talán utoljára,
Kivirágzott a körte fánk,
— A végzettel szembeszált, — egy ága.

De büszkén állt valamikor,
Hátravetett, ifjú dacos fejem,
De most halvány és oly fáradt,
Mert az élet csak bánatot terem
— Beköszöntött a szép tavasz,
És a lelkem talán utoljára,
Szembeszált a bú-boruval,
Tanult tőled, kertünk körte-fája.
Debrecen, 1930. I. 20.

Deák I. István,
m. kir. áll. rendőr.

x **Minden könyvkereskedésben megszerezheti Szalacsy Rácz Imre „Magyar sors" című legújabb könyvét.**

A cserkész álma

Irta: *Frimmer Pál.*

Csendes éj borul a tájra. A hold ezüstös fénye egyszinüvé varázsolta a nappal oly sok szép szinben pompázó völgyet.

A hegytetőről, hol most cserkészek ütöttek tábort, messze el lehet látni. Lent a völgyben kis falucska terül el az ő kis fehér házacskáival. Csend és békesség honol mindenütt. Olykorolykor egy-egy madár hívja eltévedt párját sirósan, majd amikor egymásra találnak, csicseregnek örömükben, aztán elülnek fészkükbe.

Az ör, Gonda Sanyi, a csapat fiatal tisztje egyenletes léptekkel járja körül az alvó tábort, majd fáradtan leül egy kiálló kőre. Valahol messze kisharang kondul meg, amelynek édesen bugó hangja régi szép emlékeket elevenit fel Sanyi lelkében. Mint egy szép bus mese, ugy vonul el előtte gyermekkora, amikor még odahaza a felvidéki kis szülőfalujában, Zsakárfalván hallgatta estendend a harangszót. Ugyanugy szól ez is. Azok a kis házak is ott lenn a völgyben ugy hasonlitanak. Az a nagyobb ott, melynek árnyéka három kis házat is betakar, mintha az ő házuk volna.

Óh, mily jó volna most an madárrá változni, repülni, mint a szélvész, át a határon haza, haza az édes szülői házhoz. Ha hazamehetne, ha gyermek lehetne ujra. Óh, mily jól esne most odahajtani fejét édesanyja ölébe ugy, mint régen és hallgatni a szép meséket Toldiról, Hunyadiról.

Éppen 8 éve, hogy el kellett menekülnie hazulról, mint minden olyan 18 éves ifjunak, akiben a csehek ideges félelmükben lázadót, ellenséget láttak. Nyolc éve már, hogy várja a feltámadás napsugaras reggelét és most, amikor igy egyedül hallgatja a kisharang édes hangját, mentve mindentől, ami emberi, ami gonosz, kimondhatatlan honvágy fogja el szivét. Rettenetes fájdalmat okoz neki tehetetlensége, szinte fuldoklik.

— Hát miért nem megyünk még, meddig várunk még?!

Szeretne berohanni a sátorba, megrázni a fiukat:

— Ébredjetek, menjünk haza, tüzön, vizen keresztül! Ébredjetek!... Nem halljátok a harangot!

Szinte magánkivül ordítja bele az éjszakába:

— Haza! Haza!

A távolban levő hegyek elkapják a kétségbeesett kiáltást, visszavágják. Elcsendesül a kisharang. Valahol az erdő mélyén megszólal a kakuk. Egy fülemile énekli elkésett esti imáját. Valami csendes, szomoru muzsika száll fel a völgyből, mintha megannyi madár, megannyi füszál zenélne, hogy a merengőt álomba ringassák.

...És jön a jóltevő álom, viszi az ifju lelkét csalfán a boldogság felé ugy, ahogy az azt kivánja, ahogyan elgondolta.

Ott nyargal már Gonda anyi tüzes paripán, kivont karddal a cserkészcsapat élén. Kitört a háboru. Egy rendelet megengedte azt, hogy a cserkészcsapatok külön mehetnek hadba parancsnokuk vezetésével.

Fut az ellen!... Egyik ütközet a másik után. A Gonda Sanyi csapata mindenütt elől megy. A felszabadult falvak lakosai virágokkal fogadják a hős fiukat, ünnepelni akarják őket, de ők csak mennek, rohannak nyomába az ellenségnek. Sanyi hadnagyi rangot kapott már aranyéremmel. Most jön az utolsó ütközet és otthon lesznek Zsakárfalván.

Egész éjjel tart a harc, Sanyiék mindenütt ott vannak, ahol a legkeményebb az ellen. Egyre-másra sebesülnek a fiuk, Sanyi is vérzik már, karján és homlokán kapott sebet. De ők csak mennek előre, bömböl az ágyu, kattog a gépfegyver. Pokoli lárma, melybe belevegyül a sebesültek kétségbeesett kiáltása. Sanyi kiáltása az óriási csatazajból is kihallatszik:

— Kitartás fiuk!

És mire a nap feljön, vége az ütközetnek. Győztek a fiuk, fut az ellenség. Ott térdel már Sanyi az utszéli feszület előtt, körülvéve a hős cserkészekkel:

— Idehaza vagyunk fiuk! Nézzétek, ez a föld már szülőfalunké!

Áhitattal borulnak le az édes hazai földre, csókolván azt, miként a nap aranysugara csókolja kipirult véres arcukat.

Nem tudnak szólni. Imára sem nyilik ajkuk, megkondul a kis harang és a fiuk lelkében zsong a hálaadó ima. A hazaszeretet fenséges imája ez.

A falu népe elébe jön a fiuknak. Azok pedig felvirágozott puskával vonulnak be büszkén, élükön Gonda Sanyival. Hamarosan szétbomlik a rend, a fiukat szétkapkodják szeretteik. Sanyit vállon viszi a tömeg, magasra emelve.

Most leánycsoportok jönnek, virággal kezükben. Egy karcsu szőke leány jön legelől, olyan mint egy mesebeli hercegnő. Sanyi remegést érzett szive táján. Hát igy megnőtt az ő kis pajtása, az Annuska. Istenem, mi lesz most. Nem is tudja, hogy hogyan üdvözölje, hiszen mikor még elment, még gyerek volt, alig 14 éves, annak már nyolc éve.

Megérkeznek a leányok. Sanyi csak néz, nem tud szólani. Remegnek mind a ketten, mint a kis madarak nagy örömükben. Annuska szólal meg elsőnek:

— Vártalak Sanyikám. Tudtam, hogy el fogsz jönni értem, értünk, azt is tudtam, hogy igy fogsz jönni elől, zászlóval a kezedben. Ez volt az álmom, valóra vált.

Megfogja a Sanyi sebesült kezét, gyöngéden megszorítja, aztán odasimul hozzá, megcsókolja homlokán azt a kis piros pontot, amely a kötésen keresztül jelezte, hogy itt érte a szurony hegye. Sanyi pedig kis zászlót vesz ki zsebéből, odanyujtja Annuskának.

— Mikor nyolc évvel ezelőtt elmentem innen, te adtad, hogy majd nozzam vissza neked, a megváltás napján. Visszahoztam.

— Jer Sanyikám, édesanyád vár rád.

Ujra megindul a menet. Boldogan veszik körül az emberek Sanyit. Egy lerongyolódott ember borul most lábaihoz, könyörögve:

— Vétettem ellenetek, ali mez!

Közérdekü levelek

Az Oláh Károly-utcai lakosok kérelme.

Méltóságos Polgármester ur!

Mi, több Oláh Károly-utcai lakosok, mint minden adott esetben, most is a méltóságos polgármester ur elé járulunk kérelmünkkel. Nagyon sajnáljuk is, hogy ezer és ezer sok bajai mellett még ezzel is szaporitjuk áldásos munkáját, de tudjuk, hogy Méltóságod nem tér ki e kérelem elől, hanem mint minden ügyet, ugy ezt is elintézés tárgyává fogja tenni.

Kimondhatatlan nagy hiányát érezzük az Oláh Károly-utcai járdának. Az ut, jobban mondva az utca — ha nem fagy — egy valóságos sártenger, ahol még járművel is nehéz a közlekedés. Méltóztasson az illetékes egyénekkel ezt megvizsgáltatni s aztán felül biráltatni, hogy kérelmünk alapos-e vagy van-e kérelmünknek helye.

Mi, akik megélhetésünk miatt naponta 4—5-ször kell hogy végig menjünk ezen uton, kényszeritve vagyunk kérni a járda kijavitását. Sem beton, sem terméskő járdát nem kivánunk, csak kérjük a Méltóságos polgármester urat, — hogy intézkedése folytán legalább csak salak-járdát kapjunk az egyik oldalra, miáltal lehető lenne a rendes gyalog közlekedés. — Mindenesetre sokkal jobb lenne, mint a most kiöntött salak- és szemét-hulladék. Különösen nagy vizállás van az Oláh Károly-utca legelején, ahol a kifolyást annyira elzárta a Szabó Kálmán-utcai uj járda, hogy egy-egy eső, vagy olvadás alkalmával valóságos tenger viz folyik össze.

Kérjük tehát a méltóságos Polgármester ur jó akaratát. és bizunk ezen kérelem mielőbbi teljesitésében.

Oláh Károly-utcai lakosok.

A „DEBRECZEN" szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-müsort.

Sanyi megismerte, Koporek, az áruló.

— Menj! Élj a bünöddel. Nagyobb most az öröm, mintsem azt undok vérrel szennyezzem. Majd megöl téged a saját lelkiismereted.

Tovább mennek. Kis csoport jön most ujra. Hozzák a Sanyi anyját. Hogy megőszült, tiszta fehér a haja. Megállnak mindketten. Szavukat elnémítja a nagy öröm. A nyolc esztendő minden keserve, minden bánata egyszerre feledésbe megy, hogy kitörhessen az öröm.

— Fiam!

— Édesanyám!...

Hideg északi szél csap most az alvó cserkész arcába, felretten. Körülötte csendes minden. A hold elbujt. Valaki haját simogatja. Pali bácsi, a parancsnok áll mellette.

— Édesanyádat emlegetted, talán róla álmodtál?

— Igen, otthon voltam álmomban. Nagyon kimerültem ma, azért aludtam el, ne tessék rám haragudni. Megragadja a parancsnok kezét.

— Parancsnok ur, meddig várunk még, mikor megyünk már haza, ugy, ahogy én azt most álmodtam?

— Sokan vagyunk fiam, akik ezt álmodjuk és ez az álom oly tiszta, hogy valóra is fog válni.

A hold ujra előbujt, megvilágitván a rájat. Fent a hegytetőn két cserkész áll és néz a messzeségbe egész a Kárpátokig. Lent a kis falu nyugodtan alussza álmát, csend és béke honol mindenütt.

Leesett a felüljáró hidról egy kisleány és eltörte a karját

Könnyen végzetessé válható bal eset történt tegnap délelőtt 11 órakor a Diószegi-uti felüljáró hidon. — Schaff Jolán 11 éves iskolás kisleány egy barátnőjével együtt játszadozott a hidon. Játék közben felmásztak a korlátra. Schaff Jolán a korlátról lenézett a mélységbe, de elszédült és a hid karfájáról lezuhant a körülbelől nyolcméteres mélységbe. A szerencsétlen kisleány hangos sikoltással terült el a keményre fagyott földön és fájdalmában jaj veszékelni kezdett. Az elszédült kisleány olyan szerencsétlenül zuhant le, hogy a jobbkarja eltört.

A kisleány jajveszékelésére összefutottak a járó-kelők, akik telefonon értesitették a mentőket. A mentők azonnal kirobogtak a mentőautóval a helyszinre és a szerencsétlenül járt Schaff Jolánkát kiszállitották a sebészeti klinikára. A sebészeti klinikán gipszkötésbe tették az eltört kart, amely után a mentők a Korponay-utca 12. szám alatt lévő lakására, a szüleihez, szállitották a szerencsétlenül járt kisleányt.

A világhirü leányarcu braziliai csodapók, aki előre megjósolta a világháborut

Békésgyula, jan. 21. A csodák érdekes, újjszerü jelenségei előtt hitetlenül áll meg a ma embere és nem tudja kinek higyjen, a szemeinek, érzékeinek, vagy pedig a tudomány nak, amely már régen a fantasztikumok birodalmába sorolta a csoda lényeket, a félig ember, félig ló faunokat, minotaurusokat, és egyébb csodalényeket. Most egy egészen újszerü csodáról beszélnek Gyulán az emberek: a brazilliai csodapókról, akinek emberfeje és pókteste van, — beszél, jósol és megmondja mindazt amit gondolok, irok, olvasok.

A csodapók a gyulai Városház uccán, egy bolthelyiségben látható Bent a helyiségben égnek a villanylámpák és középen kétfelé választja egy rögtönzött paraván. Egyik része az előszoba, ahol az érdeklődők izgatottan várakoznak, hogy mikor kerül végre rájuk a sor. Sokan vannak, hiszen csak ötven fillér a belépődij.

A csodapók éppen jósol. Csakhamar ott látjuk a csodálatos lényt. Hatalmas póktest. Nyolc lába csápszerüen fonódik bele a kifeszitett hálóba, amelyen nyugszik. A hálót virágok diszitik. A póktestből pedig egy bájos leányarc nyúlik ki, mint a póknak a feje. Lehunyt szemmel pihen a braziliai Csodapók.

Kosbahn Imréné impresszárionő felébreszti a pókot és megkezdődik a hihetetlen, fel nem fogható produkció, amely valósággal megdöbbenti az embert. A csodapók tudja a nevünket pedig nem mondtuk, nem említettük, meg neki, sem másnak, rögtön megmondja a foglalkozásunkat is. Egyik meglepetés a másikat követi. Miután néhány anyakönyvi adatunkat bemondja, csukott szemmel felsorolja a zsebünkben levő tárgyakat. Egy névjegyet veszünk ki. Megmondja az illető vezetéknevét.

— Szilágyi.

— Mi a foglalkozása?

— Doktor.

— Miből van az órám? a lánca és hányas számú?

— Ezüst, arany, a száma 479675.

Megmondja pontosan mennyi penz van a zsebünkben. Utána számolunk. Vág, fillérre. Szinte megborzong az ember a feleletektől, annyira találók.

A Csodapók mindent tud, mindent lát. Szinte fél az ember. Tovább kérdezzük, mert nem tudunk hinni a csodában. Erre feleleveníti a multat. Hol tanultunk, merre jártunk, epizódok elmult évekből. Csoda... csoda..

Most a jövő felől kérdezzük a bájos pókkisasszonyt. Elmondja a közelebbi és távolabbi jövőt, egyéni életünk fejlődését, megmondja mikor halunk meg, elmondja, hogy milyen terveink vannak és mikor fogunk révbe érni.

Ujabb és újabb kérdéseket teszünk fel, előbb még hihetetlenül, de most meggyőzve és hivő lélekkel.

Utolsó kérdés:

— Mikor támad fel újra Nagy-Magyarország?

Már válaszolna is, de az impresszárionő tiltólag emeli fel a kezét. Nem szabad.

A csodálatos braziliai Csodapók, aki hosszas világkörüli út után érkezett Magyarországra, a szolnoki kiállitáson is szerepelt, hol a kormányzó is megtekintette és elismerőleg nyilatkozott róla.

Érdekes, hogy a különös lény 1914. évben, egy hónappal a világháboru kitörése előtt megjósolta a katasztrófát, akkor senki sem hitte el, ami azóta véres valósággá vált. Ez a bájos és szép Csodapókkisasszony legnagyobb bravurja volt.

A frontharcosok panaszait még mindég mostohán kezelik a közhivatalokban

Tizenkét esztendő kenyérgondokkal, mellőztetésekkel és az otthontalanság kinzó érzéseivel váltakozó ideje alatt a tenger keserüség gyült fel azoknak a lelkében, akik a háboru megpróbáltatásait az első vonalakban szenvedték végig és hasztalan várták azoknak az igéreteknek teljesülését, amelyekkel a magyar nemzet utnak bocsátotta őket az emlékezetes ezerkilencszáztizennegyediki év nyarán s az utána következő négy sztendőben. Hasztalan várták azóta, hogy annyi reménykedés után feléjük fordul a magyar társadalom és beváltja adósleveét, mellyel ők az élet és halál válaszutjára léptek, de hosszu idő telt el és semmi foganatja nem lett az igéreteknek, hanem inkább azt kellett lépten-nyomon tapasztalniok, hogy ugy a köz-, mint a magánintézmények részéről a legnagyobb mellőztetéseknek vannak kitéve.

Mint már többször megirtuk, a MOVE Országos Frontharcos Szövetség a legnagyobb figyelmet fordítja a frontharcos sérelmek méltányos elintézésére s célkitüzésének megfelelően, egységes fronton küzd a nemtörődömség és méltánytalanság általános jelensége ellen. A panaszok elintézését csoportok szerint taglalja a szövetség és hovátartozásuk szerint juttatja el az egyes kérelmeket az illetékes köz- és magánintézmények legfelsőbb vezetőségéhez.

Értesüléseink szerint ezeknek a panaszoknak és sérelmeknek orvoslása, sajnos, még mind a mai napig nem találkozik azzal a megértéssel, amellyel a frontharcosok ügyét az egyes intézményeknek gondjaikba venni kellene, sőt az ilyen természetü ügyeknek eddigi intézése sokszor kelti azt a szomoru látszatot, hogy a frontharcos szolgálat nálunk nemhogy érdemet jelentene és előnyre tarthatna szamot, sőt ellenkezőleg, ugy tünik fel, mintha a háborus kötelességteljesitésnek pél-dái valósággal hátrányára szolgálnának a mi frontharcosainknak.

Legtöbb a panasz a kisegzisztenciák kategóriáiban. Általános sérelem, hogy azok a frontharcosok, akik nagy utánjárással bejutottak valamelyik közhivatalban dijnoknak, vagy ideiglenes alkalmazottnak, nyolc-tizesztendei szolgálat után sem tudták elérni, hogy véglegesitsék őket, vagy hogy valamilyen formában előre haladjanak. Ugyanakkor pedig azt látjuk, hogy alig pár esztendős szolgálattal rendelkező protekciós fiatalok és lányok foglalják el azokat a helyeket, melyeket jogos előléptetésük során a frontharcosoknak betölteniök.

Sürün ismétlődő panasz hasonlóképpen az is, hogy azoknak a volt frontharcosoknak, akik csak megszakitásokkal tudtak valamely közintézménynél állást betölteni, ezekre a megszakitásokra való utalással, egyáltalában nem számitják be szolgálatukba a háborus esztendőket. Ennek folytán Magyarország az egyetlen az összes hadviselt államok közül, ahol te tételekhez kötik, hogy a hazáért teljesitett fegyveres szolgálat mikor tekintendő állami szolgálatnak és mikor nem annak.

Hasonlóan sulyos megitélés alá tartozik azoknak a panasza is, akiknek bár harctéri szolgálatait a nyugdij szempontjából tekintetbe vették, azonban nem léptek elő abba a fizetési kategóriába, ami duplán számitott háborus szolgálati éveik után őket jogosan megilletnék. Ennek következtében aztán a frontharcosok jóval kisebb fizetéssel és fiatalabb korban kényszerülnek nyugdijba lépni, mint akik egyáltalában nem teljesitettek frontszolgálatot.

A Frontharcos Szövetség teljes kiépitése után a szövetség vezetősége a maga sulyánál fogva a legteljesebb erővel fog küzdeni a méltánytalanságok leküzdésére, de addig is minden panaszt felvesz és orvosolni fog, hogy legalább részben eleget tehessen annak az igazságtalanságnak orvoslására, mellyel a frontharcos érdekek idáig kezeltettek.

Tisztelettel!

KEGYES FERENC
szervezőtiszt

— „Magyar sors" a cime Szalacsy Rácz Imre legújabb könyvének, mely minden könyvkereskedésben kapható

Valaki
Valahol
Végtelenül
Váija

Liener
műtermében
az Ön arcképét.
Készittessen egyet
Csapó-u. 1.

SZINHÁZ ÉS MOZI

MÜSOR:

Szerdán délután 3 órakor: **Diákszerelem.** Ifjusági előadás. Olcsó helyárakkal.

Szerda este fél 8 órakor: **Volgabár.** Bemutató. C bérlet, 16.

Csütörtök délután 3 órakor: **Diákszerelem.** Olcsó helyárak. Zóna-előadás.

Csütörtök este fél 8 órakor: **Volgabár.** D bérlet. 16.

Péntek este 9 órakor: **Két lány az uccán.** Bemutató. Szigoruan csak felnőtteknek.

Szombat este 9 órakor: **Két lány az uccán.** Szigoruan csak felnőtteknek.

A szinházi iroda hirei.

Ma este mutatja be a szinház a budapesti Vigszinház ezidei legnagyobb sikerü darabját, Félix Gandera három felvonásos vigjátékát, a

Volgabár

A Volga-bár Harsányi Zsolt forditásában, Márkus Alfréd, a világhirü magyar komponista által szerzett betét-számokkal énekes vigjátéknak lépett elő és a Csokonai szinház ezzel a bemutatóval akar valóban nagy sikert elérni és egy minden ízében kifogastalan előadást produkálni. Az egyébként is szellemes, fordulatos, izig-vérig mai vigjáték szinlapján is látható a különös gondosság, mert a szerepek, — még a legkisebbek is, — csupa elsőrangu, kedvelt müvész kezében vannak. — Egy menekült orosz herceg leányát, az operettől kölcsönkért, nagyszerü szubrett-primadonna: Ferenczy Marienn alakitja, aki ezuttal ismételten be fogja bizonyitani, hogy prózai színésznőnek éppolyan kiváló, mint amilyen elsőrangu erős sége az operett-együttesnek. A többi nagy szerepeket Sugár Gyula, Tuboly Lujza, Kédly Gyula, Fábián János, Fáskerthy Mária, Takács Oszkár, dr. Latzkó József, Sulyok Mária és Vajai Magda játszák. Külön emlitjük fel Halasy Mariska nevét, aki talán a Noszty fiu emlékezetes Tóthnéja óta nem játszott mulatságosabb szerepet, mint a Volga-bárban és amelyet Budapesten Góthné játszott. — Az előadás különleges érdekességét nagyban fokozza a Szmirnoff Szergej

OROSZ BALALAJKA ZENEKAR,

mely a Volga-bár budapesti vigszinházi előadásain is résztvett és most a Csokonai szinházban fog nagy sikert aratni. Remete Géza főrendező rendezi a darabot és ezzel az előadással az általa elért legnagyobb operett-sikereket is el fogja homályositani. Mozgalmas, szines, eleven, igazi franciás könnyedségü, tempós vigjáték-előadás lesz a Volga-bár szerdai premierje. Remete Géza rendezésében. A zenekart, mely a finom veretü vigjáték tónusához van méretezve, Csanak Béla vezényli és mint kiváló pianista, a zongoraszámokat is személyesen játsza. A nagy gonddal és szeretettel előkészitett darab ma C bérletben, csütörtökön D bérletben, vasárnap este bérletszünetben, hétfőn és kedden, január 27 és 28-án pedig A és B bérletben kerül szinre.

Ma és holnap délután 3 órai kezdettel, rendkivül olcsó helyárakkal, ifjusági, illetve zóna-előadásul, a

DIÁKSZERELEM

kerül szinre. Az ifjuság által ki nem váltott jegyek a szinház pénztáránál kaphatók. Legdrágább hely 1 pengő 60 fillér, legolcsóbb 20 fill.

KÉT LÁNY AZ UCCÁN.

Pénteken, január 24-én és szombaton, január 25-én este **9 órai kezdettel,** szigoruan csak felnőtteknek adja elő a szinház Emőd Tamás és Török Rezső 3 felvonásos vigjátékát:

KÉT LÁNY AZ UCCÁN

cimmel. A Volga-bár mellett a Két lány az uccán aratott komoly sikert a budapesti Vigszinházban, az idei szezonban. A kettős cimszerepet Sulyok Mária és Ditrói Ica játsza, mig partnerük a férfi főszerepben Thuróczy Gyula (aki egyuttal a darab rendezője is) lesz. Az ujszerü darabhoz kéri a szinház igazgatósága a szülőket, hogy serdülő gyermekeiket ne hozzák el. A Két lány az uccán előadásai **kivételesen 9 órakor kezdődnek.**

A MISS AMERIKA

premierjére és a

ROYAL ORFEUM

öt előadására, valamint az összes hirdetett előadásokra jegyek előjegyezhetők, illetve válthatók a szinházi pénztárnál. Ajánlatos a tömeges előjegyzés folytán a nagyszabásu attrakciókra jegyekről előre gondoskodni.

Előjegyzéseket a szinház telefonon is elfogad. (Telefon-szám: 5—45.)

x Városunk leghiresebb ruhafestője és vegytisztitója, Biró, Bikaudvar (aranyéremekkel kitüntetve).

Mozgoszinházak műsora:

URÁNIA
TELEFON: 12-51

Ma: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor: az első nagy, idei Greta Garbo film:

A VÉGZET.

A Metro 12 felvonásos drámája. Főszereplők: Greta Garbo, Lewis Stone, John Gilbert, Douglas Fairbanks jr.

Előtte: **Burlesz, külföldi hiradó,**

UFA-kulturfilm.

A pénztár nyitva délelőtt 11-től és délután fél 4-kor.

METEORBAN, szerdán, csak felnőtteknek: **Élet tavasza.** Szerelmi dráma, 7 felvonásban. Grete Mosheim főszereplésével és a **Brodrvay lovagja.** Egy kényszerházasság izgalmas és vidám története, 7 felvonásban .Richard Talmadgeval.

Előadások: 6 és 8 órakor.

Apolló mozgó.

Előadások ma 6 és 8 órakor!

A VICEADMIRÁLIS.

(Aszáraz Amerika.)

United—Artists vigjátéka, 8 felv.

Főszereplők:

Buster Keaton, Ernest Torrence és Marion Byron.

Megelőzi:

A HINDU BOSSZUJA.

Columbia—Pictores nagy cirkuszfilmje 7 felvonásban.

Főszereplők:

Mary Prevost, Ralph Graves és egy törpe artista.

Vigszinház mozgó.

Előadások ma 6 és 8 órakor!

MAROS VIZE FOLYIK CSENDESEN.

(Susog az éjszaka.)

Életképek a békés huszáréletből, 9 felvonásban.

Főszereplők:

Lil Dagouver és Hans Stüve.

Megelőzi:

GYERÜNK A POKOLBA!

Frisst—Nationál vigjáték-attrakciója. 8 felvonásban.

Főszereplők:

Collen Moore, Neil Hamilton és Edward Martindelle.

A magyar történelem nagy neveivel jelölik meg az ezredeket

Illetékes helyről nyert értesülés szerint a kormányzó elvben hozzájárult a honvédelmi miniszternek ahoz a javaslatához, hogy a honvédség csapattestei a jövőben az ezredek számozásának fenntartása mellett történelmi személyek neveivel jelöltessenek meg és az ezredtulajdonosi méltóság adományozása megfontolás tárgyává tétessék. A honvédelmi miniszter a jövőben a régi magyar ezredek dicső hagyományainak ápolására is nagyobb sulyt kiván helyezni, tudatában annak, hogy ennek milyen jelentős befolyása van minden testület, de különösen a fegyveres erő jó szellemére. A magyar területről kiegészitődött régi és immár történelmi multtal biró honvédségi és volt közös ezredek hagyományainak fokozottabb mértékben való ápolására honvédségünk jelenlegi csapattestei lesznek hivatva, tehát az ezredek a régi magyar ezredek utódainak tekinthetők.

Valaki leharapta az orrát, de nem mondja meg, hogy kicsoda

Budapestről jelentik: A rendőrség különös ügyben kezdte meg a nyomozást. Az Alpár ucca 4. sz alatti rendőrőrszobában ugyanis ma korán reggel egy vérző arcu fiatalember jelent meg, aki elmondta, hogy *Steiner* Györgynek hivják, 24 éves napszámos. Azután elővett egy kis ujságpapircsomagot és kétségbesetten mondta:

— *Kérem szépen, tiz perccel ezelőtt leharapták az orromat!*

Ezzel átnyujtotta bünjelet, a véres orrdarabot. A rendőrök azonnal hivták a mentőket, akik bekötözték Steiner sebét. Vallatóra fogták aztán, — mondja meg, hogy ki harapta le az orrát, Steiner azonban nem volt hajlandó vallomást tenni, sőt amikor kórházba akarták szállitani gyógykezelés végett, tiltakozott és kijelentette, hogy kórházba nem megy, megelégszik azzal, hogy első segélynyujtásban részesitették. A rendőrség mindazonáltal sulyos testi sértés cimén megindította az eljárást és keresi az ismeretlen tettest.

150 ezer pengős sikkaszlás a fővárosban

A bankpénztáros bűne.

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte Amigó József 33 éves bankpénztárost, akiről kiderült, hogy bankját érzékenyen megkárositotta. A bank a szokásos évvégi ellenőrzés során rájött arra, hogy körülbelül 110.000 pengő kárt okozott a banknak különféle üzelmeivel. Ennek alapján került azután a hütlen bankpénztáros a főkapitányságra.

Itt a nyomozás során derült ki azután, hogy a feljelentésben szereplő 110.000 pengőnél még 40.000 pengővel többet vitt el Amigó, ugyhogy a kár összege ezidőszerint 150.000 pengőre rug.

Igen érdekesen követte el csalásait Amigó. Az Angol-Magyar Banknál 20—30 pengőt helyezett el egy-egy takarékbetétkönyvre, ezt azután 20.000—30.000 pengőre javította ki. Ugyanezt a takrékbetétkönyvet azutan a bank egy másik osztályánál letétbe helyezte, ahol nem ellenőrizték, hogy a takarékbetétkönyvön valóban annyi van-e, mint amennyi abban fel van tüntetve. Ezekre a takarékbetétkönyvekre azután 10—15.000 pengő kölcsönt vett fel. A kölcsönvett pénzzel azután részben tőzsdézni kezdett. Beismerése szerint öt tőzsdésnél volt állandó számlája. A rendőrség ezeket a tőzsdéseket be is idézte és megállapitotta, hogy ezeknél 50.000 pengő veszett el, igy tehát még 100.000 pengő sorsa nincs felderitve. A rendőrség arra gyanakszik, hogy ez a 100.000 pengő talán valahol el van rejtve és erre vonatkozólag a nyomozást tovább folytatja.

Arra is merült fel gyanu, hogy Amigó József nem egyedül követte el a büncselekményeit, tettestársai is lehettek. Ezt igyekszik a rendőrség tisztázni.

A rövid hajviselet alkonya

Egyelőre nem szükséges még tul komolyan venni a dolgot. Egy orvosi szaklapban jelent meg néhány gondolkozásra késztető sor, de nem valószinü, hogy ennek következtében hamarosan mindenki hosszu hajat fog növeszteni. Dr J. Mueller a müncheni orvosi hetilapban nagyobb értekezést szentel a női rövid hajviseletnek, szerinte egyik igen káros következményének. — Mueller több nőt megvizsgált, akik arról panaszkodtak, hogy arcukon és állukon erős szőrnövés indult meg. A vizsgálat eredményeként Mueller megállapitja, hogy az arcon jelentkező erős szőrnövés oksági összefüggésben van a haj levágásával és állandó nyirásával. Ezt az állitását a megvizsgált paciensek közül többen is alátámasztották azzal a meglepő megállapitással, hogy a kellemetlen jelenséget különösen azóta észlelik, mióta rövid hajat viselnek. Természetesen mindez nem jelenti azt, hogy a bubifrizuura utolsó órája már ütött! Sőt lehet, hogy Mueller véleményét is helyesbiteni fogják. A dolognak azonban kétségtelenül van természettudományi alapja, tehát jó lesz, ha hölgyeink figyelemmel kisérik a kérdést. Egyelőre állapitsuk meg, hogy a müncheni orvosi hetilap a világ egyik legelsőrangubb orvosi szaklapja.

A SZOVJET ELRENDELTE A KÉNYSZERMUNKÁT.

London, jan. 21. A szovjet hatóságok megkezdték a január hó 3-iki rendelet végrehajtását, mely Északoroszországban kötelező kényszermunkát vezet be, erdőirtás céljából. Egy párasztot, aki ellenszegült a munka elvégzésének, halálra, fiát pedig 8 évi börtönre ítélték el.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti január 21-én:

Az Adrián kialakult ciklonális képződmény a keleteurópai kontinentális anticiklon hideg légtömegeit a mi területünkön keresztül szívta délebb tájakra. Ennek következtében a mi időjárásunk is hidegebbre fordult. Addig ugyanis, míg tegnap a hőmérséklet csaknem 1 C-vel emelkedett a fagypont fölé, ma több mint egy C-vel alatta maradt, sőt az éjjeli lehülés is az állandó borulás dacára a megelőző naphoz viszonyítva erősebb lett. A hőmérséklet erős süllyedése, amely teljes borultság mellett következett be, jelzi az ide transporált hidegebb levegő jelenlétét.

Az Adria ciklon további mélyülésével a hideg levegő advekciója tovább is fenn fog állni s így változásra kilátás nincs.

Ködös, borult, aránylag csendes hideg idő várható gyenge havazással.

— **A Kossuth uccai egyházrész bibliakör**e, minden szerdán délután öt órakor tartja összejövetelét a régi Dóczi-intézet rajztermében, szép érdeklődés mellett. A vezető lelkészek most az „Uri imádság" egyes kérései felett tartanak magyarázatot, minden egyes alkalommal ezenkivül még valami érdekes témáról megbeszélés is folyik. Az összejövetelt énekkel és imádkozással kezdik, s úgyanugy zárják be. Ezeken a bibliakőri összejöveteleken mindenkit szívesen látnak a vezetőlelkészek. (Baja Mihály lelkész, Mádar Z oltán segédlelkész), s az azokon való részvétel teljesen díjtalan.

— **A Kossuth uccai egyházrész női bizottsága,** csütörtökön, azaz e hó 23 napján, délután négy órakor tartja megbeszélő összejövetelét a régi Dóczi-intézet igazgatói irodájában A nőibizottság most a ránk jövő vasárnap délután a Kossuth uccai templomban tartandó vallásos estélyen s utána félnyolc órakor a Dóczi internátusban tartandó ismerkedő teaestély rendezésén fáradozik. A teaestély elsősorban az egyházrészi tanácsosok és családjaik részére rendeződik, de részt vehet rajta az egyházrész bármely tagja, ha eziránt a lelkészi hivatalnál jelentkezik és az ívet aláiria. Ennivalókat vasárnap délután három óráig kell beküldeni az internátusba.

— **Dr. Ecsedi István „Bolgárok földjén"** című könyve megkapó, közvetlen előadás modorban szórakoztat tanit, kicsit, nagyot, fiatalt és öreget Különösen az ifjúság olvassa nagy élvezettel és ezért az ifjúsági könyvtáraknak, olvasóknak egyre nagyobb számmal veszik meg.

— **Ismeretterjesztő előadás a Függetlenségi Körben.** Folyó hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel dr Vázsonyi János budapesti ügyvéd, néhai Vázsonyi Vilmos fia, előadást tart a „Demokrácia s nemzeti eszme" címen. — Az előadásra belépődíj nincs. Mindenkit szívesen lát a Függetlenségi Kör Vezetősége.

— **Szalacsy Rácz Imre legújabb** könyve a „Magyar sors", mely minden könyvkereskedésben kapható.

x **Külföldi bélyeg-újdonságok** különlegességek és fényképészeti újdonságok, fényképalbumok, fényképezőgépek. — 27 Schneineres lemezek, s legújabb fényérzékeny filmek, fotoszakkönyvek kaphatók Springer József könyv-, papir- és fotoszaküzletében

Szeszély

Magához ölelt és azt suttogta halkan,
Kivánja a csókom, kivánja az ajkam!
— A karja acélos, szoritása forró,
Hozzá simulni egy pillanatra oly jó! —
Ugy maradtam csendben s könnyen megremegtem...
Jaj, miért is tettem?!...

Száz apró kis démon incselkedett velem,
A kezem forró volt, az arcom szintelen.
Fölém hajolt lágyan s szájamat kereste,
Szive bolond szivem dobbanását leste.
Ellöktem magamtól, s halkan felnevettem...
Jaj, miért is tettem?!...

(Debrecen, 1930.) **KOÓS MÁRIA.**

— **Irógép leírásokat** és sokszorosításokat tisztán, gyorsan s igen olcsón vállalok, Király ucca 5. szám. Telefon szám 51.

— **A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya,** február hó hatodikán, este nyolc órakor tartja a szokásos évi tánccal egybekötött társas vacsoráját, az Arany Bika szálloda üvegtermében. A résztvenni óhajtók kéretnek ebbeli igényeikkel Mihalik Ferenc főmérnökhöz, (Telefon: 73. szám), vagy Fekete Lajos felügyelőhöz, (Telefon 16-61 szám) fordulni, legkésőbb január hó 31-ig.

— **Magántisztviselők szokásos összejövetelüket** folyó hó 25-én, szombaton este félkilenc órakor tartják meg. Vigalmibizottság.

— **A Máv. Horthy Dalkör** ezúton felkéri az összes nyugdíjas pártoló tagjait, hogy a megváltozott körülményekre való tekintettel az 1930. évi tagdíj fizetését az egyesület titkáránál eszközölje, hétköznapokon hivatalos órák alatt a dalkör otthon helyiségében. Az Elnökség.

— **Január hó 31-ig be kell jelenteni az ebeket.** Az ebtartási szabályrendelet 6. paragrafusára útalással felhívja a városi adóhivatal az ebtulajdonosokat, illetve ebbírtokosokat, hogy a bírtokukban levő ebeket január hó 31-ig be kell jelenteni, ebbárcájukat kiváltani és ebadójukat befizetni el ne mulasszák. Figyelmezteti a városi adóhivatal az ebbírtokosokat arra hogy a bejelentés, valamint az ebbárca ki nem váltása kihágási eljárást von maga után. Bejelentéseket naponként a hivatalos órák alatt, a városi adóhivatal azon kerülete veszi tudomásul, illetve fogadja el, melyben az ebbirtokosa lakik. Városi adóhivatal

— **Felhívjuk a borbély- és fodrász munkásokat,** hogy ma este nyolc órakor a Munkásotthonban a versenyre benevezni és a tanfolyamra jelentkezni lehet A Vezetőség.

— **Szerelmi bánatában szöget nyelt egy fiatal béreslegény.** Hódmezővásárhelyről jelentik: Tegnap délután az öngyilkosságnak különös módját eszelte ki egy szerelmében csalódott fiatalember. Az illető Kun Imre 17 éves gazdasági cseléd, aki Tanya 150. szám alatti birtokon, öngyilkossági szándékból egy 5—6 centi méteres szöget nyelt. A legényt gazdája azonnal kocsira tette és beszállította a közkórház sebészeti osztályára. Az orvosi vizsgálat során kitünt, hogy a vasdarab a gyomrot megsértette. A szöget az orvosok először sima úton kisérlik meg eltávolítani s ha ez nem sikerülne, akkor mütéti beavatkozás lesz szükséges. A szögnyelő szerelmes legénynek ezidőszerint óriási fájdalmai vannak s már erősen bánja, hogy az öngvilkosságnak ezt a kínos formáját választotta.

x **Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám Telefon 320**

— **A Közhasznu Munkáskert Egyesület** tudatja a bérlőközönséggel, — hogy még vizvezetékkel ellátott parcellák, krumpli, tengeri és dinnyeföldek, olcsón kiadók. Központi iroda Széchenyi ucca 13. szám.

— **Jótékony adomány.** Egy magát megnevezni nem akaró úrhölgy 5 pengőt ajándékozott a nagy nyomorban levő Berki Gyuláné részére.

x **A lelkiismeretes és kitartó munka mindig meghozza a maga gyümölcsét.** Ezt az elvet vallja a Meinl cég is, — mert a két évvel ezelőtt megkezdett racionalizálás következtében most megtehette azt, amire törekedett: anélkül, hogy személyzetét redukálni kellett volna, változatlan minőség mellett leszállíthatta cikkei árát. — Ujévi meglepetésül a kávé, étcsokoládé és főzelék dobozban, árát szállította le és most arról értesülünk, hogy e hét folyamán a tésztaárú, keksz, méz és paprika ára is lényegesen olcsóbb lett.

A Philips rádió

6, 8, 12 havi részletre is kapható.

Villanygyorsforralók vasalók és mindennemü villanycikkek nagy raktára.

Dallmann rádiólaboratoriuma

PIAC-UTCA 72. TELEFON 16-64

Cégem a Takarékosság tagja.

Vásári impressziók

Mindig bizonyos borzongó bámulattal nézek ezekre a viharedzett vásárosokra, valahányszor az ország minden tájáról összeverődve, sebtiben sátrakat ütnek és kirakják árujokat, hogy szlán holnap másutt ismételjék meg ugyanezt.

Azt hiszem, az ősi nomádok keltek életre ezekben a kóbor kalmárokban, kik fittyet hányva viharra, hóra, sárra, sátrak alatt élnek, alszanak vagy virrasztanak és tréfás strófákban kínálják avas portékájukat. A viszontagság az ő éltető elemük.

*

De azért van itt is kivétel. Ott a sarkon egy sápadt, vézna árus áll, ócska vékony kabátkában dideregve. Sípolva tör elő a hang beteg tüdejéből, amikor kiabálja:

„Cukorkát, csokoládét vegyenek!" Messziről ugy hangzik, mint egy segélykiáltás: Én is élni akarok emberek. Élni.

*

Valami ősi ösztöntől üzve szorongnak az emberek a sátrak előtt. Farafalá hullámzanak, egymásra torlódnak és megint szétomlanak, mint a tenger tajtékzó hulláma. Tulnyomórészt fiatalság farsangi zürzavarral, amint gyerektrombitákat, sípokat fujnak, kerepelőkkel lármáznak, vagy amikor évődő udvarlással, fakanállal hátbapaksolják a sikongó lányokat. Evoé, ez a zaj a fiatalság, a derü diadalmaja.

*

De viszont itt van egy szemüveges, fakó, szőke fiatalember. Milyen ázsiai arccal, milyen sóvár szemmel követi azt a kékkabátos barna szépséget. Ni, hogy tör utat a tömegben, hogy közelébe férkőzzék. De csak most veszi észre, hogy már megelőzték. Egy „jóképü gyerek" csapja javában a szelet szerelmének. Sebaj, ő azért hozzácsatlakozik. De elutasító, fittyntő fintor fogadja szándékát s a lány tovasiet előle, mint valami utonálló rablót.

S ő, szívében, szegény szerelmes szívében a kudarc lealázó tudatával letér, reáll, hogy ne zavarja boldogságukat.

Hiába, a csip csup ügyeknek is vannak vértanui *(ri fsz)*

— **A Wolaffka-telepi egyesület közgyülése.** E hó 19-én tartotta meg a Wolaffka-telepi egyesület évi közgyülését ,melyen az egyesület tagjai szinte teljes létszámban jelentek meg. Az évi beszámolás után az új tisztikar megválasztására került a sor. — Elnök: Óvári Mihály, alelnök: Bányai Antal és Papp Ágoston, ellenőr: id. Rudnay Lajos, pénztáros: Nagy György, könyvtáros: Sápi Gyula, s jegyző: ifj. Rudnay Lajos, gondnok: Bánk József. Választmány: Bancs J. Zanicsák György, Kárándi Sándor, Szabó Sándor, Gaál Károly, Bartha Károly, Ludman Sándor, Patai József. — Póttagok: Szücs László, Madai Péter, Dári Péter, Elek Márton. Számvizsgálók: Fazekas Mihály, Balogh Sándor. Fehér Miklós, id. Varró Lajos. Az egyesület megválasztott új alelnöke Bányai Antal az egyesület fenntartására 15 pengőt ajánlott fel. Továbbá az egyesületben tartandó imaház részére az úrvacsoraosztáshoz kehely beszerzéséhez 50 pengőt ajánlott fel. Az elnök megköszönte a nemes adományt, a közgyülés pedig a nevét jegyzőkönyvbeni megörökitéséhez járult hozzá. Elnök a gyülést Bethlen István éltetésével zárja be, melyet a közgyülés háromszor lelkesedve ismétel meg és oszlot szét. — Folyó hó 26-án, este hét órai kezdettel rendezi meg az egyesület álarcos báljá, Monostorpályi út 34. számú helyiségében, mely iránt az érdeklődés városzerte igen nagy. Ezen álarcos bálon az álarcok igen sok szép ajándékba fognak részesülni. **Belépti-díj 1.20 pengő, vége reggel.**

Gyászrovat

Fehértói Dániel

tem. vállalkozó, klinikai szállító.
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
Temetései:

Egri Mihály, életének 46-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 22-én, délután 2 órakor lesz a Péterfia uccai temetőháztól a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Péterfia uccai temetőbe.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak akik felejthetetlen drága jó anyánk elhalálozásával részvétükkel fájdalmainkat enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Herskovits család.

— **Addig ütötték egymás fejét míg az egyik szörnyethalt.** Múlt év szeptemberében az egyik újkécskei háznál, tánccal egybekötött kukoricafosztást rendeztek, amelyen a verekedéseiről hírhedt Varga László minden különösebb ok nélkül belekötött Polyák Ferenc gazdalegénybe. Tánc közben meglökte, a lábára taposott és kiránlott bicskával megfenyegette: „Baj lesz Feri, ha hazamegyünk!" Polyák és Varga a múlatság után egy úton tértek hazafelé. Utközben Varga tovább folytatta a kötekedést, majd botjával fejbevágta Polyákot. Polyák sem volt rest és visszaadta az ütést. Ezután egyszer Varga ütött, egyszer pedig Polyák. Igy csépelték egymást, mikor Polyák egyik ütése úgy találta el a kötekedőt, hogy vérbefagyva elterült az úton. Polyák még két három másvilágra szóló útravalót is sózott a fejére, úgyhogy percek alatt kiszenvedett. A kölcsönös verekedés ügyét most tárgyalta a bíróság mely Polyák Ferencet másfélévi börtönre ítélte. A bíróság a jogos önvédelmet azért nem vette bizonyítottnak, mert Polyák még akkor is bántalmazta Vargát, amikor már elterült a földön. Az ítéletet megfelebbezték és a bíróság Polyákot szabadlábra helyezte.

— **Békéscsabán lesz a vidéki városok idei kultúrális értekezlete.** — A Magyar Vidéki Városok Kultúrális Szövetsége, február hó másodikán, Békéscsabán rendezi ezévi értekezletét. Az értekezlet ünnepélyes keretek között lesz megtartva. Az értekezletet megelőző nap estéjén a városi szintársulat a Nemzeti Színház színészeinek a közreműködésével a „Bánk Bánt" adja elő. Az értekezlet vasárnap délelőtt kilenc órakor kezdődik meg a különböző bizottságok megalakulásával. Délben közebéd lesz, délután félnégy órakor pedig az összes ülést tartják meg. A kongreszus alkalmából nyitják meg Békéscsaba város retrospektiv képzőművészeti kiállítását és ugyanezen a napon este félhat órakor ünnepi hangverseny is lesz.

— **„A Haladás"** új száma megjelent. Tartalmából kiválik Kacsó S. novellája, Kiss István és Inkognitó folytatásos regénye, Nemo „Madár", Óceánok és Áradat c. ciklusai. Tiszán túli folytatja a „Lesből" az Oltárok s Figyeljünk rovatait. Diplomata „Életem munkája" c. ad mozaikokat és részleteket ad „Forró éjszakák" és Hitehagyott c drámáiból. K. Ceglédi „Mindent megpróbáltunk". És tovább és Rázkódások sorozataiból. Kiss I Váltott életek írása, Aechrentius „Uj szekerek". Folytassuk, Ego írja a Függetlenül és Várva írásokat, Debreceni színházi és művészeti cikke gyermekvilág, rejtvénytár, regénytár, illusztrált riport és más mellékletek Egyes szám ára nyolcvan fillér. Megrendelhető: Haladás kiadóhivatal, Szatmár.

Vakmerő hullarablás a kolozsvári temetőben

Kolozsvárról jelentik: Vakmerő hullarablás történt tegnapról-mára virradó éjszaka a Marianum háta mögött levő ugynevezett kistemetőben. Eddig még ismeretlen hullarablók az éjszaka folyamán behatoltak a temetőbe és feltörték a közvetlenül a temető bejárója mellett levő Pál-család sirboltját.

A sirboltban a rablók a nyomozás adatai szerint több, mint két óra hosszat dolgoztak, feltörték az egyik nehéz érckoporsót és az egyik hulláról leszedték az ott talált összes ékszereket, aranykarkötőket, gyürüket és fülbevalókat.

A hullafosztogatók azonban ezzel nem elégedtek meg, hanem még vagy nyolc koporsót törtek fel s a hullák porladó csontjait szétszórták a kriptában.

A vakmerő hullarablást reggel korán a temető őre vette észre először s az esetről nyomban jelentést tett a rendőrségnek. A bünügyi osztály főnöke nyomban bevezette a vizsgálatot. Az ügyben kihallgatták a Pál-család tagjait, akiknek állitása szerint az ellopott ékszerek értéke mintegy százezer leit tesz ki.

Az ágyról a forró levesbe esett egy kislány és meghalt

Borzalmas szerencsétlenség Hajdúnánáson.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Hajdunánáson. Pusztai Márton földmíves 10 hónapos kisleánya beleesett a forró levesbe és meghalt. Az eset részletei a következők:

Pusztai Márton tegnap reggel korán elment hazulról munkába. Felesége csak ebédre várta haza és tíz óra után hozzá is kezdett a főzéshez. Egy órara kész volt az ebéd, az asszony az ágy elé helyezte a gőzölgő levest és azután egy pár percre kiment az udvarra.

A szobában ezalatt megtörtént a borzalmas szerencsétlenség. Az ágyban fekvő 10 hónapos kis Juliska fordult egyet és elvesztve az egyensulyát, beleesett a forró levesbe. Kétségbeesett sikoltásaira előrohant az anya, aki már csak a teljesen összeégett gyermeket tudta kivenni a levesből. A szerencsétlen kisleány nem is élt sokáig, pár óra mulva belehalt szörnyü égési sebeibe.

A hajdunánási rendőrség jelentette az esetet a debreceni ügyészségnek. Az ügyészség indítványozta a vizsgálat bevezetését, amit Preineszberger Jenő központi vizsgálóbíró elrendelt. A vizsgálat során fog kiderülni, hogy Pusztai Juliska haláláért terhel-e valakit felelősség?

— **Titokzatos gyilkosság egy zalamegyei faluban.** Zalaegerszegről jelentik: Kocsis István rezii kisgazdát, aki egy héttel ezelőtt eltünt hazulról, a szőlőhegyen, pincéje bejáratánál holtan találták meg. A vizsgálat megállapította, hogy a halálát egy a hátába hatolt golyó okozta, ezenkivül a nyakán fojtogatás nyomai látszanak. A csendőrség megindította a nyomozást.

— **Hamis váltókkal fizette ki a lánya hozományát.** Miskolcról jelentik: A miskolci törvényszék most tárgyalta Glück Mór rakamazi korcsmáros bünügyét. Glück ugyanis százmillió koronás hozományt helyezett kilátásba leányának. A korcsmárosnak csak huszonöt millió koronai készpénze volt. A többi pénzről nyilatkozatot akart adni. Ebbe azonban a vőlegény, Rosenbaum Béla nem volt hajlandó belemenni. A vőlegény igy az esküvő napján a készpénzen kivül három darab, egyenként huszonöt millióról szóló váltót kapott, — amelyeken a menyasszony gazdag kassai nagybátyjának, Glück Sámuelnek a neve állott. A váltókat az egyik miskolci pénzintézetnél leszámitolták. Amikor a váltó lejárt, a bank értesítette a kassai nagybácsit, aki azonban kijelentette, hogy nem tud a váltókról semmit. Kiderült ugyanis, — hogy a váltókat Glück Mór írta alá. A tárgyaláson a korcsmáros azzal védekezett, hogy Glück Sámuel felhatalmazást adott neki a váltó aláirására. Ezt azonban nem tudta bizonyitani, mert a kassai nagybácsi közben kivándorolt Amerikába. A törvényszék okiratthamisitásban mondta ki bűnösnek Glück Sámuelt s egyévi börtönre ítélte.

— **Cigányok lőtték agyon 1927-ben Szoka István főszolgabirót.** Sopronból jelentik: Szoka István főszolgabirót, 1927. augusztusban autóján, titokzatos körülmények között agyon lőtték. A hatóság mindezideig eredménytelenül kutatott a gyilkos után. Most a soproni rendőrség az osztrák határmenti csendőrség értesítése alapján őrizetbe vette Hodosi János, Hodosi Róbert és Horváth Mária cigányokat, akik az Ullein-féle téglagyár elhagyott telepén tanyáztak. A cigányok tagadnak ugyan, ellenük vall azonban egy cigányul tudó sopronszentmártoni napszámos, aki hallotta amikor két cigány egy lopásügyből kifolyólag összeveszett és akkor megfenyegették egymást a gyilkosság leleplezésével.

— **A soffőr leütötte az autóbaleset miatt feldühödött útasát.** Budapestről jelentik: A Soroksári úton, Pesterzsébet közelében, a Bp. 36—551. sz. teherautó, melv Tóth Árpád terménykereskedő tulajdona és amelyet Ladányi Antal soffőr vezetett, nekiszaladt a helviérdekü villamos egyik oszlopának. Sem a soffőrnek, sem Reicmeyer Károly kocsikisérőnek nem történt baja, de a karambol mégis súlvos következményekkel járt. Reichmeyer olyan dühbe jött a soffőr ügyetlensége miatt, hogy zsebkést rántott és megakarta szúrni Ladányit. A soffőr látta, hogy veszedelemben forog s ezért felkapta a vaskurblit és úgy fejbevágta Reichmeyert, hogy a kocsikisérő eszméletlenül esett össze. Reichmeyert kórházba szállitották, Ladányi Antalt pedig előállitották a rendőrségre.

Mindenféle bel- és külföldi
szén, koksz, tojásbrikett, tüzifa és Berentei szén.
Retorta bükkfaszén, kicsinyben és nagyban, házhoz szállitva is
Gabányi Sándor utóda
Láng Miklós
Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napiáron beszerezhető.
Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Könyvismertetés

A szőlőgazdálkodásról és a hegyközségekről szóló 1929. évi XVII. törvénycikket magyarázó mű jelent meg a „Patria" r.-t. (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) kiadásában, S. Biró Géza ny. főtiszttartónak, a szőlősgazdák előtt jól ismert iró tollából. A könyvet átnézte és előszóval ellátta Vásárhelyi Zoltán dr ny. h. államtitkár, hegyközségi miniszteri megbizott.

A hegyközségi törvény egyrészről a magyar szőlőtermelés, másrészről a szőlőtermeléssel foglalkozó szőlősgazdák érdekében hozatott. Ez a termelési ág majdnem egy millió embernek nyujt hazánkban munkaalkalmat s igy a magyar földmívelésnek nemcsak magán-, hanem nemzetgazdasági szempontból is fontos részét képezi.

Bármilyen világos is a törvény szövege és a törvényre vonatkozó végrehajtási utasítás, mégis szükségesnek látszott, hogy annak minden paragrafusa még azok előtt is félreértést kizáró módon megérthető legyen, akik e kérdésben teljesen tájékozatlanok.

A művecskét ugy a hivatalos, mint a magánéletben igen jól használhatják mindazok, akiknek a hegyközségbeli dolgokkal foglalkozniok kell.

A hegyközségek adminisztrációjához szükséges nyomtatványok mintái a füzet végén találhatók, ezek a hegyközségek vezetését lényegesen megkönnyitik.

A törvénykönyv ára 2.50 pengő és kapható ugy a kiadónál, mint minden könyvkereskedésben.

— **Szerajevóban bimbóznak a rózsák.** Belgrádból jelentik: Jugoszlávia nyugati tartományaiban már napok óta abnormális időjárás van. Az időjárás egészen tavasziasra fordult és Szerajevó környékén már bimbóznak a rózsák. Az ország keleti részében ezzel szemben tegnap két fokos hideg mellett nagy havazás kezdődött meg. Délután már ötven centiméteres hó borította a földeket. Zajecsár mellett a havazás súlyos forgalmi zavarokra vezetett. A vonatok elakadnak a hóban.

— **A Tiszántúli Automobil Club közgyülése.** A Tiszántúli Automobil Club, február hó elsején, délután 4 órakor Nyiregyházán a club Zrinyi Ilona ucca 2. szám alatti helviségében tartja évi rendes közgyülését. — Tárgysorozat: 1. Beszámolók. 2. A felmentvény megadása. 3. A költségvetés megállapitása. 4. Inditványok. Amennyiben a meghivó szerinti közgyülésen határozatképességhez szükséges összes tagok kétharmada nem jelenne meg, úgy a közgyülésünket a megjelentek számára való tekintetnélkül, február hó nyolcadikán, szombaton délután félhat órakor Debrecenben, az Angol Királynő szálló kék termében tartjuk meg. A közgyülés valószínüleg csak ezen második gyülésen lesz határozatképes.

— **„Magyar sors" cimü könyve.** — Szalacsy Rácz Imrének minden könyvkereskedésben kapható.

DEBRECENI KALAUZ

160 oldalon, 40 képben ismerteti Debrecen városát és a Nortobágyot. — Ara részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyv kereskedésben.

x **Zoltoványi János énekes és humoros dalos női-szalon jazz-bandja esténként a Mátyás pincében játszik.** Bárdi Gizella, énekes primásné. — Ardaj Elli benzso. — Szekán Böske kitünő jazz-zongorista. — Szombati Márta magyar dal-énekesnő. — Szolid, kacagtató, legújabb sláger számok. — Beléptidíj nincs. Polgári árak.

x **Tavaszi divatlapok megérkeztek:** Legújabb divat, Divat, Record, Elite, Star, Stella, Jardin, Costüm lapok stb Kiválasztásra házhoz küldjük. Telefon szám 612. szám. Antalffy József könyvkereskedése, Szent Anna és Varga ucca sarok.

x **Az Arany Bika gőz- és kádfürdő** egésznap nyitva. Elsőrendü kiszolgálás, olcsó jegyárak.

— **Megüresedet vassátor.** A Péterfia uccai laktanyával szemben levő városi vasbetonsátor, esetleg megüresedésére kilátás lévén, felhívja az elsőfoku közigazgatási hatóság elsősorban a hadigondozottak, (hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák, vagy ilyen igénylők nemlétében a jelzett vasbetonsátrat bérbevenni kivánó debreceni illetőségü igénylőket, hogy a vasbetonsátor bérlet iránti igényeiket az elsőfoku közigazgatási hatóság nál, (Kossuth ucca 20. szám, földszint 40. számú szoba), bezárólag folyó évi januar hó 31 napjáig irásban jelentsék be. Igénylő 72 pengőt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapir alakjában, (takarékbetéti könyvön, a városi házipénztárnál, az igény be jelentése előtt letétbe helyezni és ennek megtörténtét a jelentkezéskor igazolni köteles. A bérlet időtartama három év. A vasbetonsátorban lehet árusitani: 1. hirlapokat, sajtótermékeket, 2. csemege féléket, 3. trafiknemüeket. Elsőfoku közigazgatási hatóság.

— **Házasság.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő házasságkötést jelentették be: Márk Péter—Simon Mária

— **Születések.** — Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Fülöp György napszámos, leány Róza Andor János napszámos, I. Piroska Benke István földmives, I. Erzsébet. Nagy Imre korcsmáros, leány Julia Csuzi Péter, kocsis, fiú István. —

— **Halálozások.** Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: özv. Molnár Mihályné ref. 80 éves, Nyugati ucca 40. szám. — Madácsi István rk. 6 napos, Téglavető 188 szám. — Pál Antal ref. 29 éves Mikepércsi út 82 szám. — Egri Mihály ref. 46 éves, Vendég ucca 89. sz. Kovács Lidia ref. 67 éves, Jókai ucca 33. szám.

x **Debreceni Képes Kalendárium** régebbi évfolyamai közül az 1916 évi füzetet elcserélné az 1918-as füzettel, vagy megvenné a Városi Múzeum ban egy érdeklődő. Értesítés oda küldendő.

Ha elromlik a vízvezetéke

nyomban telefonáljon

9-17

számnak

Fülöp Miklós

bádogos és vizvezetékszerelő mesternek

Debrecen, Csapó-utca 3.

Lelkiismeretes munka.

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Terménytőzsde

A tengerentuli gabonapiacról nem érkeztek olyan jelentések, amelyek lényegesebb árváltozásra adtak volna okot. A csikágói piacon többször változott ugyan tegnap az irányzat, végeredményben azonban lényegtelen maradt az árváltozás az előző napi jegyzésekkel szemben. Általában a külföldi piacok irányzata most nyugodtabb s ennek tulajdonitható, hogy a budapesti árutőzsdén is és pedig nemcsak a készáruvásáron, hanem a határidőpiacon is meglehetősen lényegtelnek voltak.

A készáruvásáron a buza ára egyáltalában nem változott, a tengeri 5, a rozs pedig 5—10 fillérrel volt dragább.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza márciusra 23.84, 23.80, 23.78, 23.75, 23.81, 23.83, 23.79, 23.77, 23.79, zárlat 23.78—23.79, májusra 24.68, 24.66, 24.64, 24.69, 24.70, 24.72, 24.67, 24.68, zárlat 24.67—24.68, októberre 24.05, 24.00, 23.95, 23.90, 23.88, 23.86, 23.88, zárlat 23.84—23.85.

Rozs márciusra 14.45, 14.43, 14.40, 14.42, zárlat 14.43—14.45, májusra 15.25, októberre 16.20.

Tengeri májusra 14.60, 14.59, 14.62, 14.64, 14.62, 14.70, 14.68, zárlat 14.68—14.70, juliusra 15.08, 15.00, zárlat 15.15—15.17.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 24.05—24.35, 78 kg 24.35—24.55, 79 kg 24.65—24.90, 80 kg 24.85—25.05, felsőtiszai 77 kg 23.60—23.85, 78 kg 23.80—24.05, 79 kg 24.05—24.25, 80 kg 24.15—24.35, fejérmegyei 77 kg 22.95—23.20, 78 kg 23.20—23.40, 79 kg 23.50—23.65, 80 kg 23.55—23.75, dunántuli 77 kg 22.90—23.15, 78 kg 23.15—23.35, 79 kg 23.40—23.60, 80 kg 23.50—23.70, pestmegyei 77 kg 23.05—23.30, 78 kg 23.30—23.50, 79 kg 23.55—23.75, 80 kg 23.65—23.85.

Pestvidéki rozs 13.75—13.85, egyéb rozs 13.75—13.85, takarmányárpa I. 15.80—16.50, takarmányárpa II. 15.30—15.75, felsőmagyarországi sörárpa 19.50—21.50, egyéb sörárpa 17.50—19.50, köles 11.00—13.00, repce 52.00—53.00, tiszai tengeri 13.05—13.15, egyéb tengeri 12.90—13.00, zab I. 14—15, zab II. 13.25—13.75, korpa 9.60—9.85, lucernamag 130—145, lóheremag arankás 74—80.

A termény- és magpiac félhivatalos árjegyzései: Fehérbab 50—55, tarkabab 29—30, fehérhere 130—170, Nyulszapuka 50—60, Baltacim 48—52, Vikt. borsó 20—24, Lenmag 45—60, Tav. bükköny 25—27, Kendermag 31—34, Tökmag 33—37, F. napraforgó 24—26, Sz. napraforgó 23—24, Fehér köles 21—23, Mák 123—126, Muhar 20—21, Cirokmag 9—10, Csillagtürt 13—14, Dió 140—170.

LAKATOSMESTEREK FIGYELMÉBE!

A debreceni Ipartestület lakatos szakosztálya f. hó 22-én, szerdán este fél nyolc órakor tartja szakosztályi ülését az Ipartestület kistanácstermében, amely ülésre — mivtán azon rendkívül fontos ügyek szerepelnek — a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

A CIPÉSZ SZAKOSZTÁLY

e hó 26-án, vasárnap délelőtt 9 órakor az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: munkacsoport megalakítása, szaktanfolyam ügye és a kerületi nagygyülés előkészítése. Az ügyek fontosságára való tekintettel teljes számu és pontos megjelenést kér a szakosztály elnöksége.

JUTALMAT ÉS KITÜNTETÉST KAPNAK A HOSSZU IDŐN ÁT SZOLGÁLÓ MEZŐGAZDASÁGI MUNKÁSOK.

Felhivás.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter ur — hogy a becsületes és hűséges szolgálat a gazdasági munkásság körében erkölcsi elismerést is nyerjen — az olyan gazdasági cselédek és munkások részére, kik egy helyben töltött hosszu szolgálat, illetve munkásságuk, magatartásuk és jóravalóságuk által társuk közül kitüntek, hűséges szolgálatuk elismeréseképen pénzbeli jutalmat és elismerő oklevelet kiván adományozni.

Ennél fogva felhivom a cselédtartó gazdálkodó közönséget, hogy az olyan mezőgazdasági cselédeket, akik példás és hűséges viselkedés mellett legalább 25 évet töltöttek egy helyben, továbbá az olyan mezőgazdasági munkásokat, akik megbizhatóságuk és szorgalmuk, valamint a multban lezajlott rendkívüli időben munkaadóikkal szemben tanusitott magatartásuk által munkatársaik közül kiváltak — a m. kir. földmivelésügyi miniszter urhoz rendő felterjesztés céljából — személyi adatokat tartalmazó okmányok felmutatása mellett — a Debreceni Gazdasági Egyesületnél (Ferenc József-ut 61. sz. I. em.) a folyó évi február hó 1-ig bejelenteni szíveskedjenek. Tájékozásul közlöm, hogy háztartásbeli munkát végző cselédek, továbbá olyanok, akik ilyen kitüntetésben már részesültek, jutalmazásra javaslatba nem hozhatók.

Debrecen, 1930 január 20.

Városi elsőfoku közig. hatóság:
DR VASS KÁROLY
tanácsnok.

47—1930. vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbíróságnak 1929 Pk. II. 46537. sz. végzése folytán dr Lőwy Róbert budapesti ügyvéd által képviselt Schmidt és Kallós r.-t. budapesti cég javára debreceni lakos végrehajtást szenvedő ellen 44 P 72 fillér tőke, ennek megitélt kamatai, 13 P 83 fillér eddigi és a még felmerülendő költségek behajtása végett a fizetett összeg betudásával s a vh. novella 20. §-a értelmében, mindazon végrehajtók javára is, akik ugyanezen ingókra törvényes zálogjogot nyertek, Hetyben, Kálvin-tér 3. számu háznál 1930 január hó 30. napján délelőtt 10 órakor 1302 P-re becsült ingók, u. m. füszerüzleti berendezés és áruk birói árverésen a legtöbbet igérőnek esetleg becsáron alul is eladatnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében.

Debrecen, 1930. évi január hó 13. napján.

RÁKÓCZY LÁSZLÓ
bír. végrehajtó.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város vizművénél szükséges csővezeték szállitására és szerelésére versenytárgyalást hirdetünk.

Ajánlat a vállalat által kiadott ajánlati és költségvetési ürlapon tecndő. A szabályszerüen kiállitott és aláirt ajánlatok: „Ajánlat a vizműnél szükségelt csővezetékre" felirásu zárt boritékban f. évi február hó 8-án déli 12 óráig adandók be a vállalat irodájában, ahol a beérkezett ajánlatok ugy is akkor nyilvánosan fel fognak bontatni.

Az ajánlati nyomtatványokat és terveket ajánlattevők a világitási vállalatnál 5 pengő költségmegtérítési dij ellenében megszerezhetik.

Debrecen, 1930 január hó 21-én.

Debrecen sz. kir. város világitási vállalata.

SPORTHIREK

A DTE ÉS A HAJDUNÁNÁSI VEGYES TÖRZS PROPAGANDA SPORTVERSENYE.

Folyó hó 18-án este a DTE versenyzői Hajdunánáson indultak a hajdunánási vegyes törzs nagyszabásu sportestélyén. A reálgimnázium tornacsarnokát ez alkalommal zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség, melynek soraiban megjelent dr Pénzes polgármester, valamint a város egész intelligenciája. Részletes eredmények:

Sulyemelés: 1. Brassay Károly DTE kétkaru nyomás 77.5 kg., kétkaru ökés 97.5 kg., hídemelés 95 kg. 2. Pap István DTE kétkaru nyomás 65 kg., kétkaru lökés 85 kg., hídemelés 90 kg. 3. Mecs Balogh Ferenc DVSC és Orosz László DTE holtversenyben kétkaru nyomás 67.5 kg., kétkaru lökés 85 kg. hídemelés 60k g.

Boxolás. Pehelysuly: 1. Dávid DTE, 2. Vántsa DTE. — Középsuly: 1. Saly DTE, 2. Orosz DTE. — Sulycsoportok közti mérkőzés: 1. Saly DTE, 2. Dávid DTE.

Szertorna: 1. Molnár DTE.

Birkozás: Szőke DTE—Weinberger DTE, Ökrös DEAC—Pap DTE, Brassay DTE—Weinberger DTE párok szép iskolamérkőzést mutattak be.

FELHIVÁS.

Felkérem a Zerkovitz FC összes játékosait, hogy f. hó 22-én, szerdán este 7 órára a gyár helyiségében megjelenni szíveskedjenek adataik pontos bemondása végett. Azok a játékosok, akik a felhivásnak eleget nem tesznek, a tavaszi bajnoki fordulón nem vesznek részt. *Grünfeld.*

Szerkesztői üzenetek

Tegnap és ma. Sajnos ez se vált most be. Talán mást kérnénk.

Fhelor. Igen nagy javulást látunk irásában, de még ezek is küzdenek a kidolgozás nehézségeivel. Nagyobb gonddal próbálja irásait beküldeni és szíveskedjék nevét is közölni, mert csak annak az irásait közölhetjük, aki valódi nevét legalább velünk közli. Üdvözletét viszonozzuk.

Nem közölhető irások. Egy csillag égett. — Álmodni is édes. — Kolozsvár piacán. — Nem kérdem a... — Kis unokánk. — Féltlek drágám, féltlek gyermekem. — Ha szeretni tudnám. — Ünnepen. — Te és én. — Választás. — A hóvirához. — Ha kezed. — Őszi fény. — A duló vihar. — A pásztor tüz. — Ma huzás Hágáb n. — Fehér. Cim nélkül. — Névnapra — Tavasz volt. — Hütlenhez. — Neked tudni. — Vizimalomnak.

Vággyam. Kettő kivételével a beküldötteknek sorát eitjük.

Rődner. Egyet kiválasztottunk és elkalomadtán hozzuk, a többi nem vált be.

Mit ér? Még igen, igen kezdetleges, nem vált be.

Téli kép. Nem vált be, de a másiknak sorát eitjük.

Idők járása. Még igen, igen soká remélhet közlést.

Crédó. Irásainak alkalomadtán sorát eitjük. A szerkesztőségben levele van, mit átvehet minden nap hat óra után.

Levél. Verseit átnéztük, de, sajnos, nem sikerült egyet se találnunk egyelőre a közlendők közé.

— **Szalacsy Bácz Imre** legújabb könyve a „Magyar sors", mely minden könyvkereskedésben kapható.

x **Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csapó u. 10. szám. Telefon 320.**

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Huszonkétéves
fiatalember feleségül — venné azt a nőt, aki bármilyen állandó állásba juttatja. Leveleket „Huszonkétéves" jeligére a kiadóba. 1235

Betöltendő állás férfiak részére

Csizmadia-
és egy cipészsegédet felveszek, Kazinczy u. 3. szám. 1252

Házmesternek
tisztességes gyermektelen házaspár február 15-ére felvétetik. Jelentkezni délelőtt 10 órától. Teleki 27. 1229

Kifutót
felvesz. Seres Sándor könyvkötő, ref. püspöki palota. 1245

Betöltendő állás nők részére

Főzni tudó
mindenes leányt keresek, Boszniába, magyar családhoz, Szent Anna ucca 45. 1251

Kifutólányt
felveszünk. — Engel László ékszerész. Piac u. 52. 1225

Megbízható
rendes nő, ki ápoláshoz ért, lábbadozó beteg mellé kerestetik. — Jelentkezni délelőtt — órákban. Verbőczy u. 3. szám. 1224

Üzletvezetőket
keres biztosítékkal a Hajdúmegyei Tejértékesítő Szövetkezet, Széchenyi ucca 38. sz. Jelentkezés délelőtt 11 órától 12 óráig. 18-a

Állást kereső nők

Fiatal bejáró
takarítónő ajánlkozik magános úrhoz, kit csekély pénz zavarból kisegítene. Cím a kiadóhivatalban. 1200

Mosást,
vasalást itthonra vállalok, házakhoz is elmegyek. Vargáné, Tanító u. 8. 938

Gép-
és gyorsírónő fizetés — nélkül, később kezdő fizetéssel ajánlkozik. — Cím a kiadóban. 1243

Varróleány
házakhoz ajánlkozik, napi 2 pengőért. Árpád tér 15. 927

Állást kereső férfiak

Negyvenéves egyén
négy gimnáziumi képzettséggel, német, román nyelvtudással, bármely állást elfoglalna vidéken is. Cím a kiadóban. 1185

Jóerkölcsű
fiatalember jó bizonyítvánnyal 100 pengő — kaucióval raktárnoki v. irodaszolgai alkalmazást keres február 1-ére Ajánlatokat „Keresztyén" jeligére. 1230

Nős
fiatalember vadőri szolszolgálatra ajánlkozik, vagy éjjeli őrnek is február 1-ére. Ajánlatokat a kiadóba „Keresztyén" jeligére. 1230

Autó, motor, kerékpár

Két
kitünő gyártmányu személyautó eladó. Érdeklődők forduljanak — megtekintés céljából a Bika gépéséhez. 21a-29

Oktatás

Gép- és gyorsirást
tanítok, Darabos ucca 1. szám. első emelet. x—23

Butorozott szoba

Különbejáratú
csínosan bútorozott szoba kiadó, Széchenyi ucca 31. szám. első keresztépület. 1207

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó. Burgondia 11. 1186

Egy
tisztességes fiatal ember kvártélyra felvétetik. — Bercsényi u. 37. szám. 1178

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba azonnal kiadó. Darabos u. 42. 1203

Csínosan
butorozott szoba kiadó. Péterfia u. 42. kapu alatt, földszint balra. 1068

Szépen bútorozott
uccai szoba, fürdőszobahasználattal kiadó, Csapó ucca 78. 1210

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba elsejére kiadó. Késes u. 46. sz. 1182

Csinosan
bútorozott szoba kiadó elsejére, esetleg konyha használattal. Csokonai-u. 34., keresztépület. 1204

Bútorozott,
csinos szoba, konyhával, ágyneművel kiadó olcsón. Kölcsey u. 15. 1202

Bútorozott
szoba kiadó. Piac 58, II. lépcső, II. emelet 29 1195

Egy szoba,
konyha spájz, külön udvarral, jószágtartással kiadó. Homok u. 68. szám. 1191

Ujonnan
épület egy uccai szoba, előszobával elsejére kiadó. Kar u. 24. 1196

Ajánlat

Sajáttermésü
újlétai ó-boraim 80 fillérért árusítom, — Arany János ucca 19. szám. 18-a

Finom
házikáposzta 18 fillér, Nagyban külön ár. — Zsatkónál, Batthyány- és Szentanna sarok. 628

Ajánlatokat
kérünk halastó készítéséhez, facementre, — Anatomiai intézet, — Nagyerdő. 923

Akácfa
Hasábfa mázsánként P 3.30, apritva P 3.60, akác dorongfa P 3.10. Akácfánk tavalyi őszi vágású, I. osztályú. — Hazaszállítva mázsánként 20 fillérrel drágább. Csak mig a készlet tart! Fakereskedelmi Vállalat, Hadházi u 4. szám. A közkórház mögött. Telefon 13-01.
Porosz-, salgótarjáni szén. — Hazai, alacskai, berentei szenek. 1

Patkányt, egeret, poloskát, svábbogarat, azonnal kiirthat, biztoshatásu, speciális irtószerrel. Egyetlen kisérlet meggyőzi a vásárlót. Nagyon olcsón kapható Stern festéküzletben, Piac ucca 10. (Bikával szemben).

Elveszett
fehér, fekete, nagy tarka, him vadászkutya, nyomravezető jutalomban részesül, Eötvös ucca 65 szám. 1198

Veszek
férfi, női, felső ruhákat. — Kárpitos munkát jutányosan, kívánatra háznál dolgozom Oláh, Bethlen ucca 48. szám. 1201

Hat sertést
feles hizlalásra elvállalok, kevesebbet is. Cím a kiadóban. 1187

Biztosítékkal
kenyérlerakatot, vagy hasonlót átvennék, — ugyanott cukrászműhelyberendezés, részletben is eladó. Cím: Nap ucca 11. 1190

Becsületes,
kaucióképes üzletvezetőt keresek. Továbbá forgalmas élelmiszerüzletemet azonnal átadom. Leveleket kérek „Kaució" jeligére. — 1212

Ki tanítana
zongorázni, tánc-, esetleg magyar nótákat, — „Kotta nélkül" jeligére 1215

Disznóölést
hentesmester elvállal. — Timár u. 26. 1129

Egy szoba,
konyha kiadó, Montiezerdes ucca 11. szám. (volt Magos) 1217

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre galvanizál, Földvári Széchenyi ucca 55. sz.

Leirási
és szokszorosítási munkák azonnal elkészülnek Remington Irógép Rt. fiókja, Piac u. 58. sz. 2a.

Takarmányrépa
mázsánként házhoz szállítva 1 pengő, helyben 80 fillér, Krügerburgonya 4 pengő, tengeriszár holdszámra 10 pengőért kapható a városi szikgáti gazdaságban. Telefon 2—97. 16a—31

Legkomplikáltabb
órák- és ékszerek javítását olcsón, jótállással vállalom. Aranyat, zálogcédulát legmagasabb árban veszek, Bercsényi Béla, Csapó ucca 38. sz. (Iparostanonciskolával szemben.) 1199

Diák étterem
Kút ucca 62. Ebéd, naponta leves, főzelék pecsenye, tészta 80 fill vacsora 40 fillér. Válogatott társaság. 14-a—14

Egy öl,
hasábos tölgy tüzifa, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1189

Aranyat,
ezüstöt, brilliánsat, s zálogcédulát magas árban vesz, Blattner Árpád, Csapó ucca 12. sz. alatt. 1253

Tej
elsőrendű kapható — házhoz szállítva. Olcsó árban. Busi u. 5. 1220

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alakban, csomagja reklámárban 1.60 pengő, Piac ucca 64. sz 1133

Kereslet

Keresek
készpénzért jókarban levő használt hálószoba és konyha berendezést és egy szobás és konyhás lakást. Ajánlatokat „Méliusz" — könyvkereskedésbe kérek 1244

Szekeret
1 lóra valót keveset használtat megvételre keresek. Halastó u. 10. 1247

Lakótársnőt
keresek 2 ágyas szoba, konyhás lakásomba. — Dobozi u. 11. 1237

Kocsihám
egylovas megvételre keresek. Telefon 12-87. 1233

Üzlettársat
keresek jelenleg is — üzemben levő jóforgalmú pékséghez 600-tól 1000-ig. Szakképzettség nem szükséges. Cím a kiadóban. 1239

Kiadó lakás

Kiadó
két udvari szoba mellékhelyiségekkel. Károly Ferenc József ut 8. sz. 1205

Szoba,
konyha, kamara febr. 1-ére kiadó. Szoboszlai ut 4d. alatt. Értekezni Nap ucca 22. 1181

Kiadó
két uccai szoba február 1-ére. Eötvös u. 96. 885

Egy szoba,
konyha, fáskamara, — február hó elsejére kiadó, Homokkert, Oláh Károly ucca 23. 1223

Két szoba,
konyhás lakás azonnal kiadó, Szepességi ucca 12. szám. 1226

Kiadó
a Rákóczy ucca 47. sz. alatt, február hó elsejétől egy uccai szoba. — Értekezhetni ugyanott. 1246

Butorozott szoba

Csinosan
bútorozott szobához társat keresek. Kigyó u 27. szám. nb

Csinosan
bútorozott szoba, esetleg ellátással kiadó. — Nyil u. 11f 1197

Különbejáratu
csínosan bútorozott szoba kiadó, Széchenyi ucca 31. szám, első keresztépület. 1248

Kis bútorozott szoba
havi 20 pengőért kiadó, Mester ucca 13 sz. alatt. 1254

Bútorozott
uccai szoba, központban, azonnal kiadó, Hüvelyes ucca 6. 1242

Bútorozott
szoba kiadó, Piac ucca 58 szám, második lépcső, második emelet 29. sz. ajtó 1236

Uccai
bútorozott szoba, különbejárattal kiadó, — Erzsébet ucca 51. 1227

Szépen bútorozott
két ablakos, különbejáratu uccai szoba, előszobával, február hó elsejére kiadó, Simonffy ucca 39. Esetleg teljes ellátással. ii.

Bútorozott
udvari szoba, magános úrnőnél, olcsón kiadó, Bercsényi ucca 29. sz. háziasszony. 1234

Csínosan
bútorozott szoba kiadó esetleg két személyre, Arany János ucca 42. szám alatt. 939

Kiadó
bútorozott szoba, teljes ellátással Lorántffi ucca 19. szám, kapualatt balra w

Üzlet, műhely, raktár

Korcsmát,
jogfojtonossággal, átvételre sürgősen keresek, Nagy Lajos, Mester ucca 13. jobbra az első ajtó. 1250

Fodrászüzlet
berendezéssel eladó. — Cím a kiadóban. 1222

Üzlet
berendezés mázsákkal eladó. Maróthy György u. 40. 1241

Kiadó
üzlethelyiség raktárral február vagy májusra. Piac ucca 81. Geigernél. 1240

József
kir. hercek uccában, az Arany Bika épületben, fürdő mellett üzlethelyiség kiadó. Értekezni lehet a fürdőpénztárnál. 20a-29

Kiadó
üzlethelyiség irodának, műhelynek alkalmas világos, nagy. — Szent Anna u. 22. 990

Sütőde,
forgalmas helyen, Czegléd ucca 1. szám alatt, 2 kemencéve', műhelyel, lakással, berendezéssel vagy anélkül — azonnal átvehető. Érdeklődni Roósz Márton füszerüzletében, Czegléd ucca 1. szám alatt lehet. 1174

Üzlethelyiség
kiadó, irodának, műhelynek is alkalmas. Szent Anna ucca 41. 1161

A város
központjában szép üzlethelyiség kiadó. A berendezés eladó. Címeket „Berendezés" jeligére a kiadóba kérem. 15 a

Eladó ingóság

Eladó
üzemképesen átadva : 16 személyes autóbusz; teherautónak is átszerelhető Vitéz Ferendi László. Vértes, Bihar megye X

Csillárok
kovácsolt vasból művészi munka, 6 darab jutányosan eladó. — Kontsek, Kossuth u. 15. sz. 19a-vv

Asztalok
kerti pad, mosóüst, — teknő, dézsa eladó. — Arany János u. 23. 1221

Egy
prémes férfi télikabát, egy bőrkabát és férfi fehérneműek eladók. Szent Anna u. 42. sz. alatt. Özv. Vassné. 1231

Eladó ház

Eladó
újonnan épült családiház, azonnal beköltözhető lakásokkal. Értekezni lehet Homok u. 127. szám. alatt. 879

Kedvező
fizetési feltétel mellett, Homokkert, Ovoda u. 5. számú ház, havi 130 pengő jövedelemmel eladó. 1228

Miklós ucca 49.
számú ház, teljes egészében, lakással, hatalmas telekkel, raktárral és istállóval, ipari és kereskedelmi telep cél jára, hosszú bérleti szerződéssel kiadó. Dr. Brück, Piac ucca 59. ad felvilágosítást 1238

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF. — a TISZANTULI KÖNYV. ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.